

روزنامه اجتماعی، فرهنگی،سیاسی،اقتصادی

شبه ۱۷ فروردین ۱۳۹۲ | سال هشتم | شماره ۱۰۰۰
۲۵چامی‌الاولی ۱۳۹۲ | قیمت: ۳۰۰۰ریال | ۸ صفحه

Saturday | Vol.8 | No.1۰۰۰ | 3000 Rls
6.April. 20۱3 | ISSN:2008-2886

حماسه‌سیاسی-حماسه اقتصادی

مناقصه

روز نامه «مناقصه‌مز ایده»!!

بالاخره یسه شمارگان هزار رسیدیم، بر آن شدم که برای این هزاره سنگ تمام گذاشته و علی الحساب بی‌خودی‌ها را به حال خودرها کرده و خودی‌ها را مورد عنایت هوشنگ خانی قرار دهیم، باشد که قبول افتد. هر چه باشد در ملکی زندگی می‌گذرانیم که هر روز شمار خوانندگان نشریات، آب می‌روند و بر تکثر و تعدد نشریات افزوده می‌شود، حال داستان چیست و این چگونه ممکن است عقل مسا می‌گوید این هم از همان اعجاز ایرانیزه کردن امورات عقلیه و منطقیه است که به اشارت مردمان این سرزمین در هم می‌پیچد و باز آفریده می‌شود و چیزی می‌شود که نه نشان آن اولی را دارد و نه نشانی از دومی! حال از کلیات کم کنیم و به حال خود و این روزنامه بر طمطراق ببریم که اصلح امورا این است.

سال‌ها پیش و آن زمان که این روزنامه پنا نگرفته بود، وضعیت پیمان و پیمان گذاری مملکت آن چنان که می‌بینیم و هست نبود، کارها اصولی تر، مرادوات سالم تر، دوستان کم توقع تر، پیمان گذار قانونمند تر، پیمانکار منصف تر، ترک مناقضات کم‌تر، لای و مذاکرات مهجورتر و دور زدن و بیچاندن منفور تر از حال بود. نمی‌دانسم از یخت و اقبال این جریده‌بود یا از بد روزگار و یسار گل الودی آب، که از آن هسنگام که این روزنامه یا به عرصه گذاشت و برصیانت و حفاظت از سلامت پیمان و پیمان‌گذارهست گساردر کارها به گونه‌ای دگر شد و دودمان مناقصه و مزاییده بر باد فنا رود و هر آنچه قانون مکتوب و منشور است به فراموشی رفته و تصمیمات خلق الساعه و دستنوتی فی البداهه کار را به آنجا کشانده که هر که زورش می‌چربد به صلاحدید خود عمل کند و آنکه ضعیف‌است به محاق

رود و گوشه نشینی پیشه می‌کند و کارها بر این سامان به جلو می‌رود!۱! بنده که آخر نفهمیدم که حرف حساب این روزنامه چیست و چرا اینقدر آب در هاون می‌کوبد و قانون و مقررات را به رخ این و آن می‌کشاند و مشت بر در بسته می‌کوبد، همان به که نام و نشان روزنامه را بر این جریده‌نهم که در این وانفسای قانون و دوران طلایی قانون گریزی همچنان بر طبلیل زیر و بم قوانین و دستورالعمل‌ها می‌کوبد و برای اهالی پیمان، ماده و تبصره می‌آورد و خط و نشان می‌کشد و بر لای و لایگیری و بیچاندن می‌تازد و هر که کم‌تر سسختن را نمی‌خوانسد، پیش‌تر کارت زرد و قرمز را جیب بیرون می‌آورد! عقل هوشنگ خانی ما می‌گوید هر چه از این امور را به زیر ذره بین تفسیر و تحلیل قانون و مقررات ببریم و قانون گریزی عده‌ای را با صدای بلند فریاد زنیم

و به گوش دیگران برسانیم، کار بدتر می‌شود و این وسط گوش و چشم دیگریانی که همچنان در راه صواب مانداند باز می‌شود و ایشان به صرافت می‌افتند که از دیگران عقب نمانند و سعی بر جبران مافات می‌کنند و رسم و راه نا مبارک در پیش می‌گیرند و کار از این هم که هست بدتر می‌شود.

حال شما شنب و روز کار کنید و از خوبان پیمان تعریف‌ها کنید و از قانون گریزی دیگران گلایه‌ها داشته باشید و بزرگ و کوچکشان را با تیغ نیز بنقدینوازید و کار گره را ببندازید و کتاب قانون را به زیر چاپ چهار و پنجم ببرید و مفت و مجانی فی‌مابین پیمان گذارو پیمانکار توزیع کنید، ما که چشممان آب نمی‌خورد که از این نمک‌داهی در خور برای این ملک ساخته و پرداخته شود، خود دانید..

هوشنگ خان

بلبل گفت به گل وصل تو خواهم، گفتا

ن امیدار در مدح چون تو هزار آمد و رخت!

شماره باشما

سخن مدیر مسؤول

جلیل فنادزاده

حماسه‌سیاسی، حماسه اقتصادی

سال ۹۱ را با سختی‌های بسیاری به ویژه به لحاظ اقتصادی به پایان بردیم، سالی که سرشار بود از گرفت و گیرهای ناخوشایند در نظامات مالی و پولی که بی‌تردید بیش‌تر آن‌ها حاصل توطئه‌های دشمنان خارجی و بدخواهان در ایجاد تحریم‌های ظالمانه بود، هر چند نمی‌توان از سیاست‌های ناکارآمد در بعضی بخش‌های اقتصادی و غیراقتصادی غافل بود. بهره‌وری سال ۹۱ گذشت و همه تلخی‌ها و سختی‌های آن را پیام دل‌انگیز رهبر معظم انقلاب فرونشاند، پیامی همچون سال‌های پیش پر از مفهوم و ارزشمند اما خاص‌تر، پیامی که آن بیانگر رابطه‌ای شگرف میان مردم و رهبر نظام است، مردمی که در تاریخ خود حماسه‌سازانی بی‌بدیل در کل عرصه هستی هستند کلام رهبری یا تعبیر شیوا و زیبای ایشان امر به حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی بود و مثل همیشه انگشت اشاره و نگاه تیزبین ایشان هدف واقعی دشمنان و بدخواهان نظام در مبارزه علیه ایران اسلامی را نشانه گرفت و به خوبی دقت نظر معظم‌له را شکوفا ساخت.

سال ۹۲ در گاه شماری‌اش سالی است که در بستر و فضای اقتصادی که از سال قبل به میراث برده است حادثه‌ای شگفت‌انگیز و سیاسی را در اولین فصل خویش دارد و آن انتخابات شورانگیز ریاست جمهوری در خرداد ماه است، اما مطمئناً نگاه رهبری تنها و صرفاً به این مقوله یعنی انتخابات ریاست‌جمهوری نیست هر چند ایشان در چند ماه اخیر تأکیدات بسیاری در مورد انتخابات ریاست‌جمهوری داشته‌اند اما این یکی از ابعاد سخن رهبری است.

ایشان به خوبی راهنمایی فرمودند که همه مشکلات اقتصادی و تحریم‌ها به دلایل سیاسی بر ایران تحمیل شده‌اند و دلایل ظاهری و بهانه‌هایی مثل فعالیت‌های هسته‌ای و عدم رعایت حقوق بشر صرفاً برای سرگرم کردن ملت‌ها و بدبینی آن‌ها نیست به کشور بزرگ ایران است، در این راستا رهبری مثل طیبیی حاذق مباحث سیاسی را مهم‌ترین هدف دشمنان دانستند که با دستمایه‌هایی چون مسایل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و غیره مورد هدف قرار گرفته است و در این رهگذر ایشان مانند سابق بر همدلی بین آحاد مردم ایران و به خصوص مسؤولان نظام تأکید کردند و وحدت سیاسی را لازمه پیروزی و خلق حماسه در همه جبهه‌ها به ویژه جبهه‌های اقتصادی و فرهنگی دانستند. سخن گفتن از حماسه‌سازی در عهه سیاست‌چیزی نیست که مردمان ایران زمین با آن بیگانه باشند و رهبری نیز این سخن را بارها و بارها اذعان داشته‌اند پس وقتی ایشان بر چنین موضوعی تأکید می‌کنند نگاهشان بیش از حد ویژه است و این مفهوم هم صرفاً شایسته ایشان است و هم شایسته مخاطبان ایشان که مردمان این سرزمین هستند.

مسلمان رهبری در پیامد سخنانشان موضوع راه و رمزگشایی در همه صحنه‌های پیش‌روی ایران را تلاش پیگیر و مداوم می‌دانند. تلاشی که چون سال‌های دفاع مقدس باید حماسی باشد حماسه‌ای عظیم و سرشار از ایثار و از خودگذشتگی که هنوز بعد از سال‌ها وقتی نام و یاد جنگ ۸ ساله ایران و عراق به میان می‌آید تمام کارشناسان متحیر فداکاری و ایستادگی غیورمردان ما می‌شوند. حال در این دو عرصه نیز نیاز به چنین حماسه‌ای است حماسه‌ای که نیاز به کسانی دارد که خود را فدای دین و آیین و سرزمین خود کنند و چونا گذشتگان خود تمام جهان و جهانیان را مقهور حماسه‌سازی‌های بی‌درپی و ویژه خود سازند.

وضعیت سیاسی آمریکا در سال ۱۳۹۱ چگونه قابل تجزیه و تحلیل است و چشم‌انداز سال ۱۳۹۲ آمریکا چگونه قابل بررسی است؟ در پاسخ به این سؤالات ابتدا مهم‌تر آن تحولات و مفاهیم مربوط به سیاست داخلی آمریکا، سپس تحولات عمده در سیاست خارجی آمریکا در سال ۱۳۹۱ و سرانجام چالش‌های پیش‌روی دولت اوباما در سال ۱۳۹۲ را مورد توجه قرار خواهیم داد.

سیاست داخلی آمریکا در سال ۹۱

مهم‌ترین پدیده سیاسی در آمریکا در سال ۱۳۹۱ شمسی، انتخابات و تثبیت ریاست جمهوری اوباما برای دوره دوم بود. در مورد این انتخابات بحث‌های زیادی وجود داشت اما به‌طور کلی اشاره به ۳ نکته حایز اهمیت است، اول این که این رقابت بسیار سخت و پر تنشیب و فراز بود. در ابتدا اوباما و تیم او فکر می‌کردند که پیروز قطعی این انتخابات هستند و با خیال راحتی به روند انتخابات و برنده شدن مجدد نگاه می‌کردند. اما در میانه راه و مخصوصاً بعد از مناظره اول که ماهیت اقتصادی داشت، تیم اوباما حس لرزش و بازندگی احتمالی را احساس کرد. از آن به بعد انتخابات بسیار پر حادثه و پرماجرأ شد و حتی در مواردی مانند یک کشتی تنگاتنگ و بعضاً با احتمال شکست اوباما پیگیری شد و نهایتاً با پیروزی اوباما به پایان رسید. ولی این فترددگی و پر ماجرا بودن انتخابات بسیار قابل توجه بود و از ابتدا چنین روندی پیش‌بینی نمی‌شد که ماهیت انتخابات به این اندازه فشرده باشد.

اما نکته دوم این است که انتخابات نشان داد جامعه آمریکا دو قطبی شده یا به سمت دو قطبی شدن شددید در حرکت است. این دو قطبی شدن صرفاً در مسایل اقتصادی نیست. هر چند که مسایل اقتصادی در انتخابات نقش مهمی ایفا کرد اما مسایل فرهنگی و اجتماعی در حال حاضر در ایالات متحده عامل قطب‌بندی مهمی در مناسبات کلان است. در این زمینه باید گفت که سیاست‌های اوباما بسیار لیبرالیستی بود و در مواردی بخش‌تندروی لیبرال‌ها را مخصوصاً در مسایل فرهنگی نمایندگی

می‌کرد. در نقطه مقابل محافظه کاران و کسانی که به ارزش‌های سنتی آمریکایی و مخالفت با هنجارهای لیبرالی اشتهاار دارند، قرار دارند. این صفت‌بندی دو گانه در حوزه‌های مسایل مربوط به‌نژاد، جنسیت، آزادی‌های مدنی و فردی و اخیراً سیاست خارجی آمریکا در سال ۱۳۹۱ و سرانجام چالش‌های شدن جامعه آمریکا خصوصاً در ماه‌های پایانی سال شمسی در اجتماع و احتفال گروه‌ها و تشکل‌های محافظه کار در بالتیمور مرلیند برای ایجاد هماهنگی و همفکری از یک سو و تنش اجتماعی قابل توجهی که در حال حاضر به دلیل بررسی مسأله ماهیت قضایی و حقوقی هم در دولت اوباما حتی نسبت به دولت کلینتون در مورد مفهوم ازدواج، بحث‌های حقوقی و قانونی را باز کرده و این همراه با نظارهات موافقان و مخالفان حقوق هم جنس گرایان است. البته دولت اوباما حتی نسبت به دولت کلینتون که سیاست‌های لیبرالی را در این زمینه داشت، لیبرال‌تر است و این تفاوت و قطب‌بندی اجتماعی با سیاست‌های دولت اوباما در عرصه‌هایی که ذکر شد جامعه آمریکا را وارد یک پوست اندازی اجتماعی و فرهنگی کرده است.

نکته سوم در مورد این انتخابات، مسأله پیوند سیاست داخلی و سیاست خارجی آمریکا در انتخابات بود. جالب آن که مثلث آمریکا، اسرائیل و ایران، مرکز توجه و کانون مباحث انتخاباتی در حوزه پیوند سیاست داخلی و سیاست خارجی بود. به این معنی که طرف‌داران سرسخت رژیم صهیونیستی و به ویژه جناح راست اسرائیل و دوستان آمریکایی نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، دولت اوباما را به ترمش و عدم‌سخت‌گیری در قضیه هسته‌ای ایران متهم کردند و متقابلاً خواستار حمله نظامی و نظامی کردن روابط ایران و آمریکا شدند. مناظره‌ها و مباحثات و مجادلات میت رامنی، نشان دهنده‌اتلاف جناح راست در اسرائیل و جناح راست در اسرائیل و آمریکا و حتی جناح راست در کشورهایی مانند کانادا بود. اما در عین حال که ظاه و پوشش این مسایل سیاست خارجی و حمله نظامی به ایران یا آزمون اراده سیاسی در برخورد با ایران بود، در واقع مباحث اصلی‌تر به چگونگی سیاست داخلی آمریکا بر می‌گشت. در این زمینه منازعه بسیار پیچیده و سخت بود و هنوز هم این مسأله ادامه دارد. مباحث مربوط به ایران و اسرائیل و آمریکا بر سفر اخیر آمریکا به خاورمیانه هم سایه افکنده بود و میزان همراهی و هماهنگی دولت اوباما با نظرات رادیکال و تند کابینه نتانیاهو یکی از مباحث اصلی پیوند دهنده

سیاست داخلی و سیاست خارجی آمریکا است. هر چند که کابینه دوم نتانیاهو، اندک تفاوت‌هایی با کابینه اول دارد اما مسأله پیوند سیاست داخلی و سیاست خارجی آمریکا در رابطه با مسایل مربوط به اسرائیل و ایران یکی از برجستگی‌های مسایل سیاسی سال ۱۳۹۱ بود. برآیند این فعل و انفعالات که در انتخابات و حول و حوش آن انجام گرفت، اولاً برآمدن تیم جدید سیاست خارجی و امنیت ملی در آمریکا بود. در این تیم جان کسری و چاک هسگل و جان برن حضور دارند که افراد برجسته‌ای هستند و تواساند از سنا بگذرند و براساس بر داشت‌هایی که در محافل سیاسی آمریکا وجود دارد این‌ها به شخصی اوباما نزدیک‌تر و نسبت به دستورات او مطیع‌تر هستند و لذا دست اوباما با تیم جدید در سیاست خارجی باز است. نکته دوم از برآیند فعل و انفعالات این است که اوباما در سیاست‌های خود با توجه به دو قطبی شدن جامعه و اهمیت وزن محافظه کاران نه در همه عرصه‌ها بلکه تنها در مواردی تعدیل‌هایی را در این عرصه‌ها کرده. سیاست تعدیلی یکی از نتایج تحولات مربوط به انتخابات هستند که در عرصه‌های اقتصادی خود را نشان خواهند داد. برآیند سوم این فعل و انفعالات تاووم تنش‌های بین کنگره و رییس‌جمهور خصوصاً در عرصه بودجه بود که هنوز ادامه دارد و به گونه‌ای است که تا این لحظه خواست هیچ یک از طرفین جمهوری خواه و دموکرات نه تنها مصدر صد عملی نشده بلکه به سازش مژ می‌الفرطینی هم دست پیدا نکرده‌اند. خصوصاً چالش تعدیل مالیات‌ها و بودجه یکی از شاخصه‌ها و بازتاب‌های وضعیت نبره‌های سیاسی در آمریکا در سال ۹۱ و این مساله در سال آینده هم ادامه خواهد داشت. این شیان از تحولات در سیاست داخلی بود. لازم است نیم نگاهی هم به مسایل سیاست خارج یی شود.

سیاست خارجی آمریکا در سال ۱۳۹۱

در سیاست خارج یی اولین مسأله و برجسته‌ترین مسأله، اعلام تغییر نقل سیاست خارجی آمریکا از اروپا و خاورمیانه به شرق آسیا بود که در ژانویه سال ۲۰۱۲ یعنی دی‌ماه سال ۱۳۹۰، کل سال ۱۳۹۱ را تحت تأثیر قرار داد. از این مسأله می‌توان به عنوان یک زلزله استراتژیک یاد کرد. به این معنی که این مسأله باعث رنجش و چالش جدی در اروپا، خاورمیانه و به‌طور ویژه در بین کشورهای عرب دوست آمریکا شد. از طرف دیگر این مسأله باعث نگرانی چین‌ها و تا حدودی شوک استراتژیک به برخی از استراتژیست‌های چینی شد و ابهام در این نقل زدایی و نقل گرایي ادامه دارد. آمریکا مجبور است به تعدیل در سیاست‌های مربوط به نقل زدایی و نقل گرایي در سیاست خارجی دست زند. بازتاب این تعدیل‌ها در سفر کری به اروپا و خاورمیانه مشاهده شد که اولین مقاصد سفر وزیر خارجیه آمریکا در دو جدید بودند. این سفرها این پیام را داشت که تعهدات آمریکا به این دو منطقه باقی خواهد بود. البته عقب نشینی صدرصد و همه‌جانبه‌ای از سیاست‌های اعلام شده نقل به

سمت آسیا مشاهده نشد. اما به هر جهت این، یک موضوع مهم و قابل توجه بود. در ابتدای سال آمریکا به این‌گونه در جهت این کشورها که خواهان نظامی کردن تحولات سوریه بودند، حرکت نمی‌کرد. اما در پایان سال چرخشی به سمت رادیکال‌تر شدن و نظامی شدن موضع آمریکا صورت گرفت و مجوز آموزش دادن به مخالفان دولت سوریه و همین‌طور در اختیار گذاشتن اسلحه توسط آمریکا مطرح شد. این مسأله نشان دهنده ادامه چالش سوریه برای سیاست خارجی آمریکائیز هست موضوع دوم مسأله مربوط به تحولات منطقه خاورمیانه بود که در این زمینه مسأله سوریه یک چالش عمده برای سیاست خارجی آمریکا بود. مسایل مربوط به مصر و سخن از سازش اخوان المسلمین با ارتش مصر با هماهنگی آمریکا، در این منطقه اثرات قابل توجهی داشت و به علاوه نقش عمده و برجسته ۳ کشور منطقه‌ای یعنی قطر، عربستان و ترکیه در نظامی کردن بحران سوریه و به دنبال آن نظامی‌تر شدن لحن و رفتار ایالات متحده مخصوصاً در هفته‌های آخر سال ۱۳۹۱ در قضیه سوریه برجسته و قابل توجه است. در ابتدای سال آمریکا به این‌گونه در جهت این کشورها که خواهان نظامی کردن تحولات سوریه بودند، حرکت نمی‌کرد. اما در پایان سال چرخشی به سمت رادیکال‌تر شدن و نظامی شدن موضع آمریکا صورت گرفت و مجوز آموزش دادن به مخالفین دولت سوریه و همین‌طور در اختیار گذاشتن اسلحه توسط آمریکا مطرح شد. این مسأله نشان دهنده ادامه چالش سوریه برای سیاست خارج یی آمریکا نیز هست.

مسأله سومی که در سیاست خارج یی آمریکا در سال گذشته برجسته بود، مسأله افغانستان و اعلام این مطلب بود که آمریکا و متحدانش تا پایان سال ۲۰۱۴ حتماً افغانستان را از نظر نظامی تخلیه خواهند کرد. بحث و گفتمان اصلی در این زمینه آینده این منطقه و مقصد تحولات در منطقه است. مخصوصاً تکیه مقامات آمریکایی بر لزوم مذاکره با طالبان و برخورد و تنش‌های لفظی و سیاسی دولت کزوی که دوست آمریکا محسوب می‌شود و دولت اوباما و نیز تحولات مربوط به پاکستان در سال ۱۳۹۱ در مساله نشان دهنده ادامه چالش سوریه برای بود و نشاندهنده تداوم چالش‌های ساختاری برای سیاست آمریکا در این بخش از جهان است که فی‌الواقع تا این لحظه دولت اوباما نتوانسته پیامدهای حمله نظامی به افغانستان بعد از تحولات سپتامبر ۲۰۱۱ را به تعبیر عامیانه ایرانی جمع کند. این‌چالش روابط آمریکا با گکستان و روابط آمریکا و افغانستان و سفرهای بی در پی و اعلام نشده مقامات سیاسی و نظامی آمریکا به این منطقه بازتاب چالش‌هایی بود که دولت اوباما در سیاست خارجی خود در این منطقه با آن مواجه بود. اما در مجموع باید گفت که دولت اوباما سال ۹۱ را پیروزی پشت‌سر گذاشت. در حوزه سیاست خارجی، تمام مواردی که به آن‌ها اشاره شد در جهت تضعیف دولت اوباما نبود و به عنوان

عنصری که چالش‌های پایداری محسوب می‌شوند قابل ارزیابی هستند. اما باید دید در سال ۹۲ دولت اوباما با چه صحنه سیاسی‌ای رو به روست. **چالش‌ها و چشم‌انداز پیش‌رو** در چشم‌انداز سال ۱۳۹۲ برای دولت اوباما، اول رابطه کنگره و قوه مجریه هم چنان بر چالش و پر مسأله خواهد بود. محوریت مسایل بین کنگره و قوه مجریه، مباحث مالیات‌ها و کسری بودجه و تمایلی کنگره به سخت‌تر کردن برخورد آمریکا با ایران و حتی ارایه پیشنهاداتی در کنگره و حتی در روابط با ایران نیز چالش‌های جدی وجود دارد و نمایلی کنگره به سخت‌تر کردن برخورد آمریکا با ایران و حتی ارایه پیشنهاداتی در کنگره و خواستن از رییس‌جمهور که در صورت حمله رژیم صهیونیستی به ایران، دولت آمریکا به‌طور قطعی از این مسأله حمایت کند. به بیان دیگر کنگره به دنبال الزام آور کردن حمایت دولت آمریکا از حمله رژیم صهیونیستی به ایران توسط اویاح پیشنهادی است. در مجموع این رابطه‌ای است که بر چالش خواهد بود.

دوم این‌که در حوزه اجتماعی و فرهنگی، سیاست‌های لیبرال دولت اوباما با واکنش‌های گروه‌های محافظه کار و متشکل شدن آن‌ها همراه خواهد بود. برای مثال اجتماع گروه‌های محافظه کار در اسفند ماه ۱۳۹۱، بدیده بسیار قابل توجه و قابل ملاحظه و کم سابقه است. خود این نشان دهنده رنکین کمان محافظه کاران در مقابل سیاست‌های لیبرال فرهنگی دولت اوباما است. در این رنگین کمان طیف‌های گوناگونی از محافظه کاران وجود دارند که هر کدام با خود‌نبره‌های اجتماعی و بزای را در این قطب‌بندی فرهنگی به همراه دارند. اما نکته سوم این‌که در در زمینه‌های بین‌المللی، دولت اوباما با چالش تطبیق دادن بین ایده رهبری آمریکا و تغییراتی که دنیا به خود گرفته است، رو به رو خواهد بود. این تغییرات بعضاً ساختاری و قابل ملاحظه است. از جمله برآمدن مراکز قدرت غیر غربی در جهان است که جللی آن‌ها در اجلاس بریکس در فروردین ماه در دوران قبل مشاهده است. تحولات دیگری هم در جهان رخ داده که نشان دهنده ظهور بازنگر خرد در عرصه مناسبات بین‌المللی است. این‌ها همه برای دولت اوباما که مدعی رهبری جهانی است چالش‌هایی را در تطبیق دادن با واقعیات به همسره خواهد داشت. البته در این میان سال‌های مانند وضعیت هسته‌ای ایران و وضعیت خاورمیانه و مناطق اطراف خاورمیانه مانند افغانستان و پاکستان از محیط‌ها و موضوعات چالش برانگیز خواهد بود. در اینجا مسال ۹۲ مبارزات انتخاباتی جدید آمریکا برای ریاست‌جمهوری جوانه خواهد زد. لذا در نیمه‌دوم سال چینه‌های انتخاباتی، عرصه‌های سیاست داخلی و خارجی آمریکا را در بر خواهد گرفت و خود این مسأله در نگاه و درک چشم‌انداز آینده سیاسی آمریکا در سال ۱۳۹۲ حائز اهمیت است.

رامین شاهی
ramin.a.shahi@gmail.com

چگونه سیستم های بانکی تورم می آفریند؟

مهدی مجاهد – این روزها تحلیل های زیادی از علت تورم بالا و رشد سریع قیمت‌ها در چند سال اخیر بین کارشناسان وجود دارد که به نظر می‌رسد بیش تر این تحلیل ها، اصلی ترین سهم در تورم به وجود آمده اخیر را به دو عامل هدفمندی یارانه‌ها و فشارهای ناشی از تحریم‌های بانکی اختصاص می‌دهند. اما به نظر می‌رسد اگر عموم جامعه با چگونگی وقوع پدیده تورم و مغالطه‌هایی که در این باره در رسانه‌ها برای بهره برداری های سیاسی رخ می‌دهد آشنایی بیش‌تر داشته باشند، آدرس‌های غلطی مانند قابل شدن نقش اصلی برای مواردی مثل هدفمندی یارانه‌ها یا تحریم‌های نفتی و بانکی در وقوع پدیده تورم، راحت‌تر شناخته شده و راه برای حل این معضل با تکیه بر توان و خواست آحاد افراد جامعه اسلامی هموار تر شود.

متأسفانه مسأله تورم در اقتصاد ایران به یکی دو سال اخیر محدود نمی‌شود. تورم یک بیماری مزمن در اقتصاد ایران است. جالب است بدانیم که ایران در هفدهمین اقتصاد دنیا از نظر تولید ناخالص داخلی، با تورم ۳۱ درصدی سال ۹۱ بالاترین نرخ تورم بین ۲۲۳ کشور دنیا را به خود اختصاص داده است! البته رتبه بسیار ضعیف ایران در مورد این شاخص اقتصادی محدود به تورم بسیار بالای ۳۱ درصدی امسال که به عقیده بسیاری از مردم ناشی از اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها و یا تحریم‌های اقتصادی است، نمی‌شود.

کشور ایران در ۲۰ سال اخیر نتوانسته تورم یک رقمی را تجربه کند، در حالی که در حال حاضر تنها ۲۵ کشور از میان ۲۲۳ کشور جهان توری ۲ رقمی دارند. اما چرا اقتصاد ایران که در بسیاری از شاخص‌های اقتصادی مانند میزان تولید ناخالص داخلی، درآمد سرانه، رشد اقتصادی، توازن حساب جاری، بیکاری، فقر مطلق، ضریب جینی و ... وضعیت بسیار مناسب‌تری نسبت به متوسط جهانی دارد، نمی‌تواند تورم را کنترل کند؟!

از نظر اقتصادی میزان تولید سالانه اقتصاد یک کشور با تولید ناخالص داخلی اندازه‌گیری می‌شود. اگر تولید کالا و خدمات در جامعه افزایش یابد، دولت می‌تواند به میزان این افزایش، پول به اقتصاد تزریق کند، بدون این‌که تورمی اتفاق بیفتد. بررسی تورم در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که به هر میزان نقدینگی بیش از رشد تولید ناخالص داخلی افزایش یافته است، تورم متناسب با آن به سرعت خود را در اقتصاد ایران نشان داده است.

بسیاری از کسانی که آشنایی بیش‌تری با علم اقتصاد دارند شنیده‌اند که اصلی‌ترین عامل تورم از نظر علم اقتصاد افزایش نقدینگی است. اما متأسفانه بسیاری از ما دید دقیقی در مورد مفهوم نقدینگی و چگونگی افزایش آن نداریم. ما در این حد درباره تأثیر نقدینگی بر تورم می‌دانیم که به عنوان مثال اگر شما ۳ سیب داشته باشید و در اقتصاد ۳ سکه برای خرید آن‌ها وجود داشته باشد، قیمت هر سیب یک سکه خواهد شد. اما اگر این ۳ سکه تبدیل به ۶ سکه شود، قیمت هر سیب ۲ سکه خواهد بود.

بنابا به این تحلیل علت اصلی تورم از نظر اقتصادی افزایش نقدینگی یا در واقع همان تعداد سکه‌های دست مردم توسط دولت است. اصولا دولت هنگامی که دخلش با افزایش می‌دهد یا به اصطلاح دچار کسری بودجه شود، از بانک مرکزی استقراض می‌کند، یا به عبارت ساده از بانک مرکزی می‌خواهد مقداری اسکناس چاپ کرده و به او تحویل دهد.

دولت این اسکناس‌های جدید را به کارمندان یا پیمانکارانش تحویل می‌دهد و این اسکناس‌ها باعث افزایش نقدینگی یا همان پول در جامعه می‌شوند. از طرف دیگر چون میزان کالای تولید شده یا همان تعداد سیب‌های موجود در جامعه افزایش نیافته است، قیمت کالاها متناسب با میزان افزایش پول در جامعه افزایش می‌یابد. در واقع دولت‌ها تنها در یک صورت می‌توانند میزان پول در جامعه را بدون ایجاد تورم افزایش دهند.

آن هم زمانی است که میزان تولید کالا یا به زبان ساده تعداد سیب‌ها افزایش داشته باشد. از نظر اقتصادی میزان تولید سالانه اقتصاد یک کشور با تولید ناخالص داخلی اندازه‌گیری می‌شود. اگر تولید کالا و خدمات در جامعه افزایش یابد، دولت می‌تواند به میزان این افزایش، پول به اقتصاد تزریق کند، بدون این‌که تورمی اتفاق بیفتد. بررسی تورم در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که به هر میزان نقدینگی بیش از رشد تولید ناخالص داخلی افزایش یافته است، تورم متناسب با آن به سرعت خود را در اقتصاد ایران نشان داده است.

کارشناسان اقتصادی می‌گویند، مهم‌ترین عامل تورم رشد نقدینگی بی‌ضابطه در اقتصاد ایران است. اما متأسفانه این همه ماجرا نیست، بلکه می‌توان گفت تنها قسمت بسیار کوچکی از ماجراست. یک نکته اساسی در این تحلیل در نظر گرفته نشده است. نقدینگی به معنی میزان پول در دست مردم و بانک‌ها به علاوه مجموع تمام سپرده‌های بانکی است. اما چرا این متغیر برای اقتصاددان‌ها در سنجش تورم با اهمیت‌تر از میزان است نه نقدینگی.

در این صورت نقدینگی به چه معنا است

و چرا نقدینگی برای اقتصاددان‌ها در بررسی تورم اهمیت بیش‌تری نسبت به پایه پولی دارد؟ نقدینگی به معنای مجموع پول و اسکناس موجود در دست مردم و بانک‌ها به علاوه مجموع تمام سپرده‌های بانکی است. اما چرا این متغیر برای اقتصاددان‌ها در سنجش تورم با اهمیت‌تر از میزان

پایه پولی است؟

برای در ک این موضوع لازم است ابتدا دو مقدمه به‌صورت دقیق تبیین شود. در مقدمه اول باید نگاهی دوباره و دقیق‌تر به نحوه ایجاد تورم بیندازیم. بیاپید یک اقتصاد کوچک با ۲ تولید کننده محمد و علی را فرض کنیم. فرض کنید محمد کشاورز است و سالی ۳ کیسه گندم اضافه بر مصرفش تولید می‌کند، که این ۳ کیسه گندم را به قیمت یک سکه به علی که دامدار است می‌فروشد. علی نیز سالانه ۳ گوسفند اضافه بر نیازش پرورش می‌دهد که این گوسفند‌ها را به قیمت یک سکه به محمد می‌فروشد.

در این اقتصاد سالانه سه گوسفند و ۳ کیسه گندم به ارزش مجموعاً ۲ سکه با یک سکه پول مبادله می‌شود. یعنی در فصل درو محمد ۳ کیسه گندم به علی تحویل می‌دهد و یک سکه پول از او تحویل می‌گیرد. چند ماه بعد علی ۳ عدد گوسفند به محمد تحویل می‌دهد و یک سکه را در ازای آن از محمد تحویل می‌گیرد. حال فرض کنید این بار بدون این‌که پولی در این اقتصاد اضافه شود، محمد و علی حس کنند که باید قیمت کالاهایشان افزایش پیدا کند. به عنوان مثال علی تصمیم بگیرد که به جای این‌که هر ۳ گوسفندش را به یک سکه بفروشد، هر گوسفند را به یک سکه بفروشد. از آن طرف محمد نیز همین تصمیم را درباره کیسه‌های گندمش عملی سازد.

جالب این جاست که اگر در این اقتصاد تنها همین یک سکه وجود داشته باشد، محمد و علی باز هم می‌توانند کالاهایشان را با همین یک سکه به ۳ برابر قیمت اولیه مبادله کنند! اما لازم است معامله خود را به ۴ قسمت تقسیم کنند. بدین معنی که محمد ابتدا یک کیسه گندم را به علی به

قیمت یک سکه می‌فروشد. دو ماه بعد علی یک گوسفند را به قیمت یک سکه به محمد می‌فروشد و این عمل ۳ بار در سال اتفاق می‌افتد. در چنین شرایطی یک سکه برخلاف بار قبل که سالی دو بار دست به‌دست می‌شد، سالی ۶ بار دست به‌دست می‌شود. اقتصاد دانه‌ها به این اتفاق پیفتد. بررسی سرعت گردش پول می‌گویند. سرعت گردش پول در این تعریف به معنای تعداد مرتبه‌هایی است

که یک سکه در یک بازه زمانی مشخص بین افراد جابه‌جا می‌شود. با این حساب از نظر علم اقتصاد تنها عامل تأثیرگذار در سطح عمومی قیمت‌ها، حجم پول نیست. بلکه افزایش سرعت گردش پول نیز دقیقاً مانند افزایش حجم پول می‌تواند سطح عمومی قیمت‌ها را افزایش دهد. بانک‌ها در جوامع امروز، از هر سکه مردم به ازای هر بار ورود به بانک و باز تزریق آن یکبار بهره در یافت می‌کنند و در نتیجه تمایل دارند تا جایی که می‌توانند از طریق ضرب فراینده نقدینگی را افزایش دهند. پس با این حساب این‌که گمان کنیم افزایش نقدینگی در جامعه تنها در اثر تمایل دولت به افزایش پایه پولی و استقراض از بانک مرکزی به علت کسری بودجه به وجود می‌آید، تفکری نابه‌جا و ساده لوحانه است.

بر این اساس اقتصاد دان‌ها معتقدند در جامعه‌ای که انتظار تورمی وجود دارد و یا عده‌ای منافع خود را در این می‌بینند که به وسیله ایزاری به نام رسانه این انتظار را در جامعه ایجاد کنند، حتی اگر دولت با کنترل دخل و خرجش، پایه پولی را ثابت نگاه دارد، باز وقوع تورم کاملاً امکان پذیر است. اما آیا تنها چیزی که باعث افزایش سرعت گردش پول در جامعه می‌شود، توقع یا همان انتظار وقوع

تورم در بین آحاد جامعه است؟ در مقدمه دوم با نگاهی دقیق به کارکرد سیستم بانکی سعی می‌کنیم، کارکرد بانک در افزایش سرعت گردش پول را شرح دهیم.

یکی از مهم‌ترین کارکردهای بانک، دریافت پول از کسی که برای مدتی به آن نیازی ندارد به عنوان سپرده، و تحویل آن به عنوان تسهیلات به کسی است که هم‌اکنون به آن نیاز دارد. دقت به این کارکرد این مسأله را به روشنی تبیین می‌کند که این کارکرد باعث افزایش سرعت گردش پول در جامعه می‌شود و همان‌طور که گفته شد، افزایش سرعت گردش پول یعنی تورم. البته واضح است که افزایش سرعت پول همراه تورم است نه علت آن. در واقع مکانیسم وقوع تورم در این وضعیت به این صورت است که وقتی شما پولی را که می‌توانید در خانه نگه داری کنید، به کسی قرض می‌دهید، تقاضا افزایش پیدا می‌کند. وقتی تقاضا افزایش پیدا کند و عرضه ثابت بماند، بازار رفتاری مانند مزایده از خود نشان می‌دهد. یعنی عرضه‌کننده‌ها قیمت را آنقدر بالا می‌برند تا میزان تقاضا کاهش پیدا کرده و با عرضه برابر شود.

در این نوشتار در پی پاسخ به این سؤال نیستیم که آیا این مکانیسم عادلانه است یا خیر و آیا در سطح کلان می‌توان جامعه‌ای داشت که در آن قیمت‌ها با پیشینی گرفتن تقاضا بر عرضه افزایش پیدا نکنند؟ اما در هر حال چیزی که واضح است آن است که در اقتصاد جوامعی که هدف اصلی مردم افزایش بهره‌مندی باشد، وقوع این پدیده قطعی است.

عملکرد بانک در افزایش سرعت گردش پول بسیار پیچیده‌تر و فراتر از واسطه‌گری در رساندن پول کسی که به آن نیازی ندارد

به‌دست کسی است که به آن نیازمند است. برای این‌که به قدرت بانک به عنوان یک سیستم در افزایش سرعت گردش پول پی ببریم باید پیچیدگی مکانیسم عملکرد بانک را بهتر بشناسیم.

فرض کنید فردی یک میلیون تومان افزون بر نیازش در آمد داشته است و تصمیم می‌گیرد این پول را در بانک سپرده گذاری کند. بانک در این وضعیت یک میلیون تومان سپرده دارد که می‌تواند به واسطه

آن یک میلیون تومان وام پرداخت کند. اگر دقت کرده باشید هنگامی که شما می‌خواهید وامی از بانک دریافت کنید، بانک از شما می‌خواهد حسابی در بانک باز کنید تا وام به حساب شما در بانک واریز شود. به محض آن‌که بانک وام را به حساب شما واریز می‌کند، تراز حساب بانک ۲ میلیون سپرده و یک میلیون وام را نشان می‌دهد که باز به بانک اجازه می‌دهد یک میلیون تومان وام دیگر نیز پرداخت کند! ممکن است شما ادعا کنید که پولی که با بانک وام گرفتاید برای چند ساعت بیش‌تر در حساب شما در بانک باقی نمی‌ماند و شما پول را از حساب خود خارج می‌کنید و فکر کنید که این موضوع باعث می‌شود که تراز بانک صفر شده و توان پرداخت وام

بعدی را نداشته باشد.

از طرف دیگر متأسفانه عملکرد بانک در افزایش سرعت پول به باز تزریق پولی که قرار است دچار خواب شود و به گردش انداختن دوباره آن محدود نمی‌شود. در گذشته پولی که قرار بود با آن خریدی صورت نگیرد به بانک می‌آمد و در بانک سپرده گذاری می‌شد. بانک نیز این پول را به فردی دیگر وام می‌داد که برای خرج کردن، این پول را به‌صورت نقد از بانک تحویل می‌گرفت و تا زمانی که

پول در تبادل به‌دست کسی که به آن نیازی ندارد نمی‌رسید، به عنوان سپرده به بانک باز نمی‌گشت. بانک مرکزی می‌تواند با افزایش یا کاهش میزان ذخیره قانونی، میزان نقدینگی جامعه را به راحتی کنترل کند. حتی اگر دولت به علت کسری بودجه مجبور به افزایش پایه پولی شود، بانک مرکزی می‌تواند با افزایش ذخیره قانونی موجب کاهش سرعت گردش پول در جامعه و ثابت نگاه داشتن تورم شود.

اما اکنون مفهوم سپرده و پول تغییر یافته است! شما اکنون می‌توانید حساب کوتاه مدت روز شمار یا پس انداز قرض الحسنه‌ای داشته باشید که کارتی از آن در دست دارید و با آن خریدهای روزانه خود را انجام می‌دهید. پول‌های در این حساب‌ها، در واقع پول خوابیده نیستند و هر روز از این حساب به آن حساب منتقل می‌شوند، اما به‌هر حال از بانک خارج نمی‌شوند.

بانک نیز آن‌ها را به عنوان سپرده در نظر گرفته و به فرد دیگری وام می‌دهد! یعنی با پیشرفت بانکداری، دیگر پولی از بانک خارج نمی‌شود و بانک هر چقدر که بخواهد می‌تواند سرعت پول یا قدرت عملکرد آن را افزایش دهد. در این‌جا می‌توانیم این سؤال را پاسخ دهیم که چرا برای اقتصاد دان‌ها نقدینگی یا میزان باز توزیع پایه پولی در جامعه در سنجش تورم از خود پایه پولی با اهمیت‌تر است.

نقدینگی به مجموع سپرده‌های سیستم بانکی به علاوه میزان اسکناس و مسکوک در دست افراد اطلاق می‌شود. هر چند این متغیر به‌طور کامل نشان دهنده سرعت گردش پول در اقتصاد نیست، اما به خوبی میزان عملکرد سیستم بانکی در افزایش سرعت پول را به نمایش می‌گازد.

در واقع بانک‌ها خدایان خلق اعتبار در جامعه مدرن هستند. مهم نیست که شما چقدر پول می‌خواهید. کافی است که اصل و بهره‌آن را ضمانت کنید. بانک‌ها این پول را در اختیار شما قرار می‌دهند. حتی دولت‌ها نیز در جوامع امروزی حق ایجاد پول ندارند. دولت‌ها نیز از بانک مرکزی پول قرض می‌گیرند و بهره‌آن را می‌پردازند.

حال با توجه به این مقدمات یک سؤال اساسی به وجود می‌آید و آن این‌که زیاده خواهی سیستم بانکداری در جامعه مدرن امروز چگونه کنترل می‌شود؟ بانک‌ها نیز مانند دولت‌ها تمایل زیادی برای افزایش نقدینگی دارند، دولت برای تأمین کسری بودجه از طریق افزایش پایه پولی و بانک‌ها برای کسب سود بیش‌تر از طریق افزایش سرعت پول، در تزریق تورم به جامعه رقابت می‌کنند. اما واضح است که ساختارهای مدرن حکومتی راه حل‌هایی برای کنترل بانک‌ها و دولت‌ها در این راه ندارند. سیستم سود بیش‌تر از طریق افزایش سرعت پول، بانک‌ها را مجبور به وام گرفتن می‌کند. اما برای تسکین سود بیش‌تر از طریق افزایش سرعت پول، بانک‌ها حق طریق ایجاد نقدینگی در و در نتیجه تورم در جامعه را چه از طریق دولت و چه از طریق سیستم بانکی کنترل کنند. بانک‌های مرکزی از یک اهرم بسیار با اهمیت برای کنترل سیستم بانکی در توانایی افزایش سرعت گردش پول در جامعه بهره می‌گیرند.

مهم‌ترین ابزار برای کنترل میزان توانایی بانک‌ها در ایجاد نقدینگی ذخیره قانونی است. بانک‌ها در سیستم بانکداری مدرن موظف هستند بنا به قانون مقداری از سپرده‌های مردم را نزد بانک مرکزی سپرده گذاری کنند. در واقع در بانکداری مدرن بانک‌ها حق ندارند به‌ازای به عنوان مثال ۱۰۰ هزار تومان به زبان ساده‌تر اگر سیستم بانکی ولعی برای افزایش در آمد خود از طریق افزایش سرعت گردش پول نداشت، هم‌اکنون نقدینگی و به تبع

شنبه ۱۷ فروردین ۱۳۹۲ | سال هشتم | شماره ۱۰۰۰ | ۲۵ جمادی الاولی ۱۴۳۴

Saturday | No.1000 | Vol.8 | 6.April. 2013

اقتصاد کلان ۲

آن قیمت‌ها، نصف نقدینگی و قیمت‌های فعلی بود. همان‌طور که گفته شد افزایش ضریب فراینده تنها می‌تواند در نتیجه عدم‌مدیریت سیستم بانکی توسط بانک مرکزی از طریق کاهش ذخیره قانونی اتفاق بیفتد.

از سال ۸۵ بانک مرکزی با صفر کردن ذخیره قانونی به سیستم بانکی اجازه داده است هر چقدر که می‌خواهد و بدون هیچ محدودیتی اقدام به افزایش نقدینگی در جامعه کند. البته جالب این جاست که نقش سیستم بانکی در افزایش نقدینگی محدود به افزایش سرعت گردش پول نمی‌شود. همان‌طور که از جدول بالا بر می‌آید سیستم بانکی برای تسهیلات دهی به بخش غیردولتی از خطوط اعتباری بانک مرکزی کمک گرفته است.

یعنی اگر در گذشته رسم بر این بود که دولت‌ها هنگامی که با کسری بودجه مواجه می‌شدند اقدام به استقراض از بانک مرکزی می‌کردند و از این طریق پایه پولی را افزایش می‌دادند، از سال ۸۶ به بعد بانک‌ها نیز برای کسب سود بیش‌تر از بانک مرکزی پول قرض می‌کنند و به مشتریان خود تسهیلات ارایه می‌دهند! البته قرض گرفتن بانک‌ها از بانک مرکزی از سال ۸۶ آغاز نمی‌شود و قبل از آن نیز وجود داشته است، اما هیچ‌گاه تسهیلات بخش غیردولتی از سیستم بانکی بیش از سپرده‌های بخش غیردولتی نبوده است.

علی‌رغم این موضوع که دولت توانسته سهم خود از افزایش پایه پولی که از طریق استقراض از بانک مرکزی روی می‌دهد را از ۱۳ درصد نقدینگی به ۶ درصد آن کاهش دهد، رقیب جدیدی برای دولت در افزایش پایه پولی کشور از این طریق به نام سیستم بانکی به وجود آمده که سهم خود از

بانکی به بانک مرکزی را از ۴ درصد نقدینگی به ۱۲ درصد نقدینگی افزایش داده است.

به‌عبارتی دیگر اگر در سال ۸۴ سهم دولت از استقراض از بانک مرکزی ۳ برابر بانک‌ها بود، هم‌اکنون سهم بانک‌ها در این مورد ۲ برابر دولت است.

با این حساب می‌توان نتیجه گرفت سهم اصلی در افزایش نقدینگی کشور چه در مورد دهی به بانک مرکزی را از ۴ درصد نقدینگی به ۱۲ درصد نقدینگی است. دولت از استقراض از بانک مرکزی و ناشی از حجم بالای تسهیلات پرداختی نظام بانکی به دولت و شرکت‌های دولتی و حجم بالای تسهیلات تکلیفی‌ای است که دولت سیستم بانکی را مجبور به پرداخت آن می‌کند. البته باید دقت کرد که دولت وقتی برخلاف روال گذشته نمی‌تواند بهره‌ای از نقدینگی ایجاد شده در سیستم بانکی ببرد، مجبور می‌شود به سراغ استقراض از بانک مرکزی برود. هر چند همان‌طور که دیدیم سهم دولت از استقراض از بانک مرکزی نیز تا حدود زیادی کاهش یافته است.

در مورد موضوع تسهیلات تکلیفی، ابتدا باید دید منظور از تسهیلات تکلیفی چیست؟ تسهیلات تکلیفی به تسهیلاتی گفته می‌شود که دولت سیستم بانکی را مجبور به پرداخت آن‌ها می‌کند، هر چند به علت نرخ بهره پایین این نوع تسهیلات بانک‌ها تمایلی به پرداخت آن‌ها ندارند. مهم‌ترین نوع تسهیلات تکلیفی در حال حاضر تسهیلات مسکن مهر است. هم‌اکنون حجم زیادی از انتقادات در دولت

به علت گشودن خط اعتباری از جانب بانک مرکزی برای سیستم بانکی به منظور پرداخت این تسهیلات وجود دارد که آخرین مورد مهم آن اظهارات رییس مجلس درباره این موضوع بود که با حاشیه‌های فراوانی روبه‌رو شد.

نرخ سود این تسهیلات در شهرهای کوچک ۴ درصد، در مراکز استان‌ها ۷ درصد و در تهران ۹ درصد است. کل میزان تسهیلات پرداختی به مسکن مهر تاکنون ۲۵ هزار میلیارد تومان بوده است که حجم عده آن توسط استقراض سیستم بانکی از بانک مرکزی پرداخت شده است.

اما سؤال اساسی این جاست که چرا سیستم بانکی کشور که در پایان سال ۹۰ بیش از ۶۱ هزار میلیارد دلار سپرده دینداری و بیش از ۲۵ هزار میلیارد تومان سپرده قرض الحسنه دارد که هیچ سودی به آن‌ها پرداخت نمی‌شود، و از طرفی نزدیک به ۸۷ هزار میلیارد تومان سپرده کرده است تنها ۷ درصد سود به آن تعلق می‌گیرد، حاضر نمی‌شود زیر بار پرداخت ۲۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات مسکن مهر با سود متوسط ۷ درصد برود و ترجیح می‌دهد این سپرده‌ها را به‌صورت تسهیلات مشارکتی با نرخ ۲۷ درصد در اختیار جامعه قرار دهد؟!

واضح است که هر چند دولت به علت زیر بار نرفتن سیستم بانکی برای پرداخت تسهیلات ارزان قیمت و ولع این سیستم به پرداخت تسهیلات گران‌قیمت از سپرده‌های ارزان قیمت مردم، مجبور به گشودن خط اعتباری از طرف بانک مرکزی برای بانک‌ها به منظور پرداخت تسهیلات مسکن مهر شده است، اما مقصر اصلی گشوده شدن این خط اعتباری نیز خود سیستم بانکی است و نه دولت.

در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که علت اصلی تورم موجود در کشور نه پیگیری اهداف عدالت طلبانه‌ای مانند هدفمندی یارانه‌ها است، و نه فشارهای ناشی از دگیری سیاسی با نظام‌های ظالمانه بین‌المللی و تحریم‌های بانکی و نفتی کشور. علت اصلی فشارهای تورمی ساختار ربوی حاکم بر مدیریت پولی کشور است. را اعلام جنگ با خداست و هم‌اکنون مردم در بسیاری از کشورها علت اصلی

بسیاری از مشکلات نظام‌های اقتصادی خود را عملکرد سیستم بانکی می‌دانند. دولت نهم در ابتدای عملکرد خود سعی کرد از طریق کاهش دستوری سود تسهیلات، ولع این نظام در کسب سود بیش‌تر را کنترل کند. اما سیستم بانکی به قدرت بی‌پایان خود در مدیریت سیاست‌های پولی کشور، چنان به‌هم ریختگی و سال ۹۰ در اقتصاد کشور به وجود آورد که در نهایت دولت مجبور شد با افزایش نرخ سود بانکی موافقت نماید.

دولت نهم در ابتدای عملکرد خود سعی کرد از طریق کاهش دستوری سود تسهیلات، ولع این نظام در کسب سود بیش‌تر را کنترل کند. اما سیستم بانکی با قدرت بی‌پایان خود در مدیریت سیاست‌های پولی کشور، چنان نهم ریختگی و تورمی در پایان سال ۹۰ در اقتصاد کشور به وجود آورد که در نهایت دولت مجبور شد با افزایش نرخ سود بانکی موافقت نماید. جالب است که استدلال مدیران سیستم بانکی برای افزایش نرخ بهره بانکی این بود که کاهش نرخ بهره تسهیلات سبب افزایش نقدینگی جامعه و در نتیجه تورم شده است و اگر نرخ سود بانکی را افزایش دهیم، نقدینگی از دست مردم به بانک برگشته و تورم کاهش می‌یابد! واضح است که چنین تفسیری از علت افزایش نقدینگی و مطرح شدن گسترده آن در رسانه‌ها، یا ناشی از ضعف بسیار شدید علمی است که آن را مطرح کرده‌اند یا حساب باز کردن روی ضعف بسیار شدید علمی جامعه مخاطب!

کاهش نرخ تسهیلات چه ربطی به افزایش نقدینگی دارد و جمع آوری نقدینگی از دست مردم و پرداخت آن به بانک برای تسهیلات دهی بیش‌تر؟ کسب سود از آنچه دخلی به کاهش نقدینگی! واقعیت آن است که هنگامی که سال‌هاست مردم ما با سپرده گذاری در سیستم بانکی در شرایطی که سود پرداختی آن به مراتب پایین‌تر از نرخ تورم و در واقع منفی است، پایه‌ای‌ترین قاعده علمی بانکداری مبتنی بر لزوم پرداخت سود به منظور جذب سپرده را زیر سؤال برده‌اند، نظام جمهوری اسلامی بهترین موقعیت برای پشت‌سر گذاشتن نظام ربوی بانکی بین‌المللی و ایجاد نظام پولی اسلامی را دارا می‌باشد. واضح است که مهم‌ترین شاخصه‌های این نظام پولی صرف کردن نرخ تورم، صفر کردن سود سپرده گذاری، صفر کردن سود تسهیلات و تقسیم عادلانه قدرت خرید اعتباری یا همان امکان استفاده از تسهیلات بین احاد افراد جامعه خواهد بود. به نظر می‌رسد با تکیه بر پتانسیل علمی و معنوی موجود در جامعه اسلامی ایران برای ارایه تمدنی اسلامی به جامعه جهانی، و افول روزافزون نظام سرمایه داری حاکم، تعریف ابعاد نظام پولی اسلامی، آزاد کردن جامعه اسلامی از دشمنی با خدا به وسیله ربا و گسترش عدالت از طریق جایگزین کردن ساختارهای سرمایه‌داری با ساختارهای اسلامی، هر چند دشوار اما با توکل به خدا و اعانت از معصومان دور از دسترس نیست.

اولویت‌های وزارت نیرو برای آفرینش حماسه اقتصادی

یک گام در تحقق شعار سال

وزیر نیرو با تشریح برنامه‌های وزارتخانه متبوعش در سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی گفت: پروژه‌های مهر ماندگار، مسکن مهر، یکپارچه‌سازی آبشای شهری و روستایی و انتقال آب از دریاهای شمال و جنوب به مرکز کشور؛ از اولویت‌های کاری سال جاری است. به گزارش خبرگزاری مهر، مجید نامجو با اشاره به نامگذاری سال «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» گفت: یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبشای شهری و روستایی، واگذاری شرکت‌های توزیع نیروی برق، انتقال آب از دریاهای شمال و جنوب، تأمین و تنوع بخشی منابع مالی و توجه به مسکن مهر و پروژه‌های مهر ماندگار از جمله اولویت‌های کاری وزارت نیرو در سال جدید است. وزیر نیرو با تأکید بر این که ایسن وزارتخانه با آغاز عملیات اجرایی بلندترین سد بتونی جهان، گام بلندی برای خلق حماسه اقتصادی برداشت در نخستین نشست شورای هماهنگی مدیران ارشد وزارت نیرو در سال ۹۲ که در جوار حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد، بر لزوم خدمت رسانی بیش تر و جلب رضایت مردم در زمینه آب و برق تأکید کرد. نامجو بیان داشت: شعار «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» باید در برنامه‌های کاریمان لحاظ شود و از آن در جهت خدمت رسانی بهتر و بیش تر به مردم استفاده کنیم. وی برخی از فعالیت‌های وزارت نیرو را در خصوص حماسه سیاسی، جلب رضایت مردم در زمینه آب و برق در تمام زمینه‌ها و نیز ایجاد نشاط در بین پیمانکاران و سرمایه‌گذاران عنوان کرد و با بیان این که در زمینه حماسه اقتصادی، نگاه‌ها به سمت وزارت نیرو است، گفت: خوشبختانه در این زمینه با آغاز عملیات اجرایی بلندترین سد بتونی جهان آغاز خوبی داشتیم.

وی تأمین آب و برق مردم را تمام سعادت دنیا و آخرت کارکنان وزارت نیرو دانست و یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبشای شهری و روستایی، واگذاری شرکت‌های توزیع نیروی برق، انتقال آب از دریاهای شمال و جنوب، عملیاتی شدن پروژه‌های آبیاری و زهکشی سراسری، کمک به تدوین بودجه سال ۹۲، کمک به تدوین نقشه راه دولت یازدهم و کمک به تدوین عملکرد دولت دهم، پیگیری طرح‌ها و لوایح مهم، تأمین و تنوع بخشی منابع مالی و توجه به مسکن مهر و پروژه‌های مهر ماندگار را از جمله اولویت‌های کاری وزارت نیرو در سال جدید برای تحقق شعار «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» عنوان کرد. هم‌چنین محمد حاج رسولی‌ها، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران نیز با ارایه گزارشی درخصوص عملکرد مدیریت منابع آب کشور، اظهار داشت: از ابتدای سال ابی جاری تاکنون ۱۷۸ میلیمتر بارندگی در کشور صورت گرفته که در مقایسه با میانگین درازمدت ۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. هم‌اکنون ۲۵ میلیارد مترمکعب رواناب در مخزن سدها وجود دارد که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، ۲۵ درصد افزایش داشته است. وی با اشاره به پروژه‌های مهر ماندگار، اظهار داشت: بحث پروژه‌های مهر ماندگار فرصتی شد تا تمرکز وی یک‌سری پروژه‌ها ایجاد شود و در نتیجه ۱۶ سد در سال گذشته آماده بهره‌برداری شد که از این تعداد ۱۵ سد به بهره‌برداری رسید و ۹ سد دیگر نیز در زمان مناسب راه‌اندازی خواهند شد.

زیر نظر سازمان ملی استاندارد ایران در حال تدوین است

نخستین بانک اطلاعات تولیدکنندگان مصالح و لوازم ساختمانی

محیا باجلان – دبیر دبیرخانه استاندارد ملی مصالح و لوازم ساختمان ایران گفت: به منظور تحقق مواد ۱۵۵ و ۱۶۸ قانون برنامه پنجم توسعه کشور و تبصره یک ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، دبیرخانه استاندارد ملی مصالح و لوازم ساختمان ایران به ایجاد دبیرخانه و تهیه و انتشار دقیق بانک اطلاعات جامع از اطلاعات طبقه‌بندی شده تا به معرفی کامل و مناسب تولید کنندگان مصالح، لوازم و تجهیزات ابنیه و ساختمان با حمایت سازمان ملی استاندارد ایران، وزارت راه و شهرسازی، شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی کشور و بسیاری از دستگاه‌های اجرایی مسئول در بخش دولتی و خصوصی بپردازد. به گزارش «مناقصه‌مزایده» ناصر خیرخواه افزود: حسن نیت و بیشن مدیران عالی و اجرایی کشور برای ارتقای کیفیت ساخت وساز در سطح ملی از طریق تهیه و استفاده مصالح استاندارد و اجرایی مقررات ملی ساختمان توافقست سازمان ملی استاندارد ایران» (متولی استاندارد‌سازی در کشور) و با مشارکت و همکاری شورای مرکزی «سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور» (متولی ترویج استاندارد و مدعی‌العموم صنعت ساختمان در کشور)، دبیرخانه استاندارد ملی مصالح و لوازم ساختمان ایران، به انتشار این اثر همراه با مقررات ملی ساختمان و تمامی نشریات استاندارد ملی مصالح و تجهیزات ابنیه و ساختمان است، که دفتر امور مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی و سازمان ملی استاندارد ایران نقش مؤثری در آرایه آن ایفا نموده‌اند.

براساس اعلام دبیرخانه استاندارد ملی مصالح و لوازم ساختمان ایران نخستین بانک اطلاعات جامع تولید کنندگان مصالح و لوازم ساختمان استاندارد ایران نیز نظر سازمان ملی استاندارد ایران و با مشارکت شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور در حال تدوین و گردآوری است. دبیرخانه استاندارد ملی مصالح و لوازم ساختمان ایران، به عنوان مجری «نخستین بانک اطلاعات جامع تولید کنندگان مصالح و لوازم ساختمان استاندارد ایران» اقدامات لازم در خصوص گردآوری اطلاعات و انتشار این اثر از اردیبهشت ۲۵۰۰ شهرپور ماه ۱۳۹۱ همزمان با مراسم افتتاحیه دوازدهمین نمایشگاه صنعت ساختمان تهران با حضور و رونمایی مسئولان و مقامات عالی رتبه آغاز کرده است.

گفتنی است بناها و ساختمان‌ها از راهبردی‌ترین زیر ساخت‌های یک کشور محسوب می‌شوند. در کشور ما نیز سرمایه‌های هنگفتی در این حوزه هزینه می‌شود که گونه‌ای که بودجه عمرانی سال ۱۳۹۰ حدود ۴۷ هزار میلیارد تومان بود و طبق آمار موقی وزارت راه و شهرسازی در سال ۱۳۸۹ حدود ۲۰۰ میلیون مترمربع در کشور پروژه ساخت صادر شده که بالغ بر ۸۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری صرف شده است. از سوی دیگر مفاد ۱۵۵ و ۱۶۸ لایحه برنامه پنجم توسعه کشور و تبصره یک ماده ۴۴ قانون نظام مهندس و کنترل ساختمان و آیین‌نامه شماره ۱۳۸۰/۹۸۱۱ هیات محترم وزیران، کلیه دستگاه‌های اجرایی را مکلف کرده تا در اجرای پروژه‌های فنی و عمرانی از مصالح دارای نشان ملی استاندارد ایران استفاده کنند و «شناسایی و فهرست نمودن واحدهای تولیدی دارای نشان استاندارد و فهرست‌سازی استفاده از مصالح استاندارد» جزو وظایف دولت دانسته است. نخستین بانک اطلاعات جامع تولید کنندگان مصالح و لوازم ساختمان استاندارد ایران با اهداف ذیل به‌صورت کاملاً هوشمند و با قابلیت به روزرسانی فراهم شد:

–حمایت از مصرف کنندگان

–حمایت از تولید کنندگان مصالح، لوازم و تجهیزات ساختمان دارای نشان استاندارد

–انتشار مرجعی مستند و معتبر جهت تهیه و تأمین مصالح، لوازم و تجهیزات ساختمان استاندارد برای کارفرمایان، مجریان و دست‌اندرکاران ساخت وساز

–انتشار مرجعی مستند برای کنترل فرآیند ساخت وساز توسط کارفرمایان و ناظرین بر ساخت وساز مانند مهندسان ناظر، شهرداری‌ها و شرکت‌های بیمه و...

–هم‌چنین از مشخصات بارز این بانک اطلاعات جامع مشخصات کلیه واحدهای تولیدی مرتبط با ابنیه و ساختمان ایران که توسط سازمان ملی استاندارد ایران معرفی شده‌اند.

–مرجع اطلاعات این اثر و ضامن صحت اطلاعات مندرج در آن «سازمان ملی استاندارد ایران» است.

–فهرست‌بندی کاملاً مختصر به فرد بوده که کلیه واحدهای تولیدی مصالح، تجهیزات و تأسیسات ساختمانی دارای نشان استاندارد در مشخصه‌های دقیقی فهرست‌بندی شده و معرفی شده‌اند.

–تنها مرجع قانونی انتخاب واحدهای تولیدکننده مصالح و فرآورده‌های استاندارد مورد مصرف در ابنیه و ساختمان در سطح کشور که به عنوان یک «سند ملی» توسط شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی جهت بهره‌برداری به اعضا آن سازمان توصیه و ابلاغ شده است.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی در یادداشتی، به بیان رویکردها و راهکارهای خلق حماسه اقتصادی پرداخت و برخی روش‌های تأثیرگذار برای بازگشت ثبات و آرامش به بازار ارز کشور را برشمرد.

به گزارش مهر، داود منظور معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی در یادداشتی پیرامون نامگذاری سال ۹۲ به حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی از سوی مقام معظم رهبری گفت: حماسه‌آفرینی اقتصادی قبیل از هر چیز مستلزم صیانت از اقتصاد در مقابل مخاطرات جنگ اقتصادی است. جمهوری اسلامی ایران از بدو تأسیس تاکنون با تحریم‌های فزاینده‌ای از سوی استکبار جهانی به رهبری آمریکا مواجه بوده است به‌طوری که تاکنون نه تنها هیچ یک از تحریم‌هایی که در ۳ دهه گذشته بر کشورمان تحمیل شده لغو نشده و حتی کاهش نیافته، بلکه به مرور بر شدت و ابعاد آن افزوده شده است.

اینکار نامگذاری برای هر سال از سویی مقام معظم رهبری، حکمت‌ها و برکات فراوانی داشته و ضمن ترسیم خطوط راهنما برای ساماندهی امور کشور، نوعی هدفگذاری و چشم‌انداز یک ساله برای حرکت در مسیر تعالی و پیشرفت ایران اسلامی تلقی می‌شود. بررسی اجمالی عناوین انتخاب شده در سال‌های اخیر حاکی از آن است که پرداختن به نگرانی‌ها و دغدغه‌های اقتصادی از نگاه مقام معظم رهبری در اولویت قرار دارند و شاید بتوان گفت عنوان انتخاب شده برای سال ۱۳۹۲ (در بعد اقتصادی) مجموعه رویکردهای اقتصادی سال‌های اخیر را به‌صورت توان‌مان دربر می‌گیرد. این امر با توجه به تشدید محدودیت‌های مالی بین‌المللی و تحریم‌های نفتی در سال ۱۳۹۱ و ضرورت مواجهه با آن و هم‌چنین نفتی که پرداختن به نگرانی‌ها و دغدغه‌های اقتصادی (به عنوان مثال تعالی اقتصاد کشور به سمت اهداف چشم انداز ۲۰ ساله (به ویژه در حوزه رشد اقتصادی و اشتغال)، بسیار حائز اهمیت بوده و لزوم به کارگیری مجموعه برنامه‌های تحول اقتصادی را در قالب «حماسه اقتصادی» در سال ۱۳۹۲ اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

حماسه در لغت به معنی افتخار آفرینی و عملی شجاعانه و دلیرانه است. ویژگی حماسه آن است که تا مدت‌ها از آن سخن گفته می‌شود مردم ایران یکبار در جریان جنگ تحمیلی حماسه آفریدند و تجاوز همه‌جانبه را به نحو مناسبی پاسخ دادند که نتیجه آن استحکام نظام نوپای جمهوری اسلامی ایران را به دنبال داشت. «جنگ اقتصادی نیز» که بنا به گفته دشمنان با تحریم‌های به اصطلاح «فلج‌کننده» آغاز شده می‌تواند با حماسه‌آفرینی اقتصادی با ناکامی تحریم‌کنندگان شود.

خلق حماسه اقتصادی قبیل از هر چیز مستلزم صیانت از اقتصاد در مقابل مخاطرات جنگ اقتصادی است. جمهوری اسلامی ایران از بدو تأسیس تاکنون با تحریم‌های فزاینده‌ای از سوی استکبار جهانی به رهبری آمریکا مواجه بوده است به‌طوری که تاکنون نه تنها هیچ یک از تحریم‌هایی که در ۳ دهه گذشته بر کشورمان تحمیل شده لغو نشده و حتی کاهش نیافته، بلکه به مرور بر شدت و ابعاد آن افزوده شده است. از سال ۱۳۸۴ به این سو ابعاد تحریم‌ها به شکل بی‌سابقه‌ای تشدید شده است به‌طوری که به درستی می‌توان درباره آن واژه «جنگ اقتصادی» را به کار برد. جنگ اقتصادی

به عنوان گزینهای برای به‌زانو درآوردن کشور بدون توسل به حمله نظامی از طریق ممانعت از دسترسی به منابع فیزیکی، مالی و فنّ‌آوری و ایجاد محدودیت‌های گسترده تجاری و مالی بر علیه جمهوری اسلامی ایران در حال انجام است. بنابر این، لازم است صیانت از اقتصاد ملی در مقابل مخاطرات ناشی از تحریم‌ها به شکلی بویا در دستور کار قرار گیرد. به علاوه، لازم است تقویت، گسترش و رونق تولید ملی با توجه به ظرفیت‌ها، توانایی‌ها و بازارهای قابل نفوذ و در دسترس منطقه‌ای در شرایط تحریم به عنوان یک فرصت مورد توجه قرار گیرد. براساس تحلیل‌های تحریم‌کنندگان اقتصاد ایران به جهت وابستگی به نفت به شدت آسیب‌پذیر می‌باشد و تشدید تحریم‌ها بر ابعاد این آسیب‌پذیری می‌افزاید. به همین جهت، یکپاکن اصلی تحریم‌ها به سمت بخش نفت و گاز اشاره رفته است و هدف آن کاهش شدید درآمدهای نفتی ایران و به تبع آن ایجاد عدم‌تعادل‌های اقتصادی به ویژه در بازار پول، بازار ارز، بودجه دولت و تجارت خارجی است.

از این‌رو، اصلاح ساختار اقتصاد کشور با هدف کاهش وابستگی بودجه به نفت و تأمین ارز مورد نیاز کشور از محل صادرات غیر نفتی و به‌عبارت دیگر جایگزین

نمودن صادرات غیرنفتی و درآمدهای مالیاتی به جای درآمدهای نفتی راهبردی اصولی و مبنایی برای کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور محسوب می‌شود. افزایش کمی و کیفی صادرات غیرنفتی و تنوع‌بخشی به آن ضمن مقاوم‌سازی اقتصاد ملی در مقابل مخاطرات تحمیلی به تولید، اشتغال و درآمد ملی رونق می‌بخشد. برای حمایت از صادرات غیرنفتی، باید در بلندمدت قدرت رقابت‌پذیری و کیفیت تولیدات داخلی در مقایسه با محصولات خارجی افزایش یابد. این مهم خود نیازمند، ارتباط مؤثر دانشگاه‌ها با پتگاه‌های تولیدی جهت به روز کردن فن آوری و دانش تولید داخل، بازاریابی و استفاده از فرصت‌های بین‌المللی جهت فروش محصولات داخلی، تدوین و اجرای سند راهبردی توسعه صنعت مبتنی بر نقشه جغرافیایی و مزیت‌های اقتصادی (به عنوان مثال تمرکز بر خوشه‌های صنعتی) و استفاده از فنّ آوری‌های با مصرف انرژی بهینه در تولید است.

تحریم‌های اقتصادی در کنار تهدیدها و مخاطراتی که به همراه دارد، فرصت‌هایی را نیز برای انجام اصلاحات اقتصادی فراهم می‌آورد. واردات محصولات زیادی که در گذشته با ارز ارزان توجیه داشتند، اینک با گران‌تر شدن نرخ ارز نقضای خود را از دست داده‌اند. در چنین شرایطی مدیریت واردات به ویژه کاهش واردات کالاهای غیر ضروری می‌تواند به ایجاد تعادل در تراز تجاری و رونق تولید داخلی منجر شود، امری که هم‌اکنون و در کوتاهمدت نیز جنبه‌هایی از تحقق آن قابل مشاهده است. به علاوه، مقابله با قاچاق کالا نیز به عنوان راهکاری مهم در این ارتباط باید مورد توجه قرار گیرد تا در سایه آن شاهد صیانت از تولید داخل، افزایش درآمدهای گمرکی، استفاده مناسب‌تر از منابع محدود ارزی و محدود ساختن واردات به کالاهای دارای اولویت باشیم.

تحریم‌های اقتصادی این فرصت را نیز فراهم می‌آورد تا در کنار رونق صادرات غیر نفتی، با تبدیل نفت به محصولات ثانوی و اجتناب از خام‌فروشی، ضمن ایجاد ارزش افزوده بالاتر و تأمین نیازهای داخلی، محصول نهایی در بازارهای خارجی عرضه شود. گسترش فضای سوداگری و افزایش فعالیت‌های غیرمولد اقتصادی یکی از چالش‌های اصلی در مقابل صیانت از تولید است که با اتخاذ سیاست‌های مناسب از جمله هدایت منابع بانکی به فعالیت‌های مولد اقتصادی، رفع موانع تولید، بهبود فضای کسب و کار و ایجاد محیط رقابتی با هدف جلب مشارکت‌های مردمی و انحصارزدایی، و ایجاد ثبات در بازار ارز می‌توان آن را خنثی کرد. در همین ارتباط باید توجه داشت معوقات نظام بانکی کشور بخشی از منابع بانک‌ها را در دست عده‌ای خاص محبوس کرده و تأمین مالی از سوی بانک‌ها را با مشکلاتی مواجه نموده و به علاوه ریسک نظام بانکی را افزایش داده است. لذا ساماندهی اقتصادی کشور تا اندازه‌ای مستلزم ساماندهی مطالبات معوق بانکی و تکمیل سامانه اطلاعات مشتریان بانک‌ها از سوی بانک مرکزی است.

بازار ارز کشور به عنوان یکی از بخش‌هایی که مستقیماً تحت تأثیر تحریم‌های اقتصادی است،

بیش از هر چیز نیازمند ثبات و آرامش است. در این ارتباط، مدیریت منابع و مصارف ارز، بالا بردن ریسک معاملات در بازار غیررسمی ارز، تطبیق الگوی ارزی با الگوی تجارت خارجی کشور، مدیریت تقاضای ارز، حصول اطمینان و مدیریت‌پذیری بازگشت ارز حاصل از صادرات غیرنفتی به چرخه تجاری کشور و نظارت بر عرضه مستمر ارز در مرکز مبادلات ارزی از مهم‌ترین راهکارهای ایجاد ثبات و آرامش در این بازار باشد.

هدف مهم‌ترین محور حماسه آفرینی اقتصادی است که می‌تواند تهدیدات ناشی از

مجتبی قدیری
mojtaba2452@gmail.com

رویکردهای حماسه آفرینی اقتصادی

بازگشت آرامشی به بازار ارز

راهکار دیگر در جهت کاهش وابستگی بودجه به نفت، ساماندهی ساختار اجرایی و اداری فروش اموال مازاد دولتی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بالقوه اجرایی و بهره‌مندی از امکانات بازار سرمایه و ابزار فرابورس است. بررسی‌ها حاکی از آن است که وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی اموال غیرمنقول فراوانی در کشور در اختیار دارند، به نحوی که بخش قابل توجهی از آن‌ها مازاد بر نیاز بوده و مورد استفاده بهینه قرار نمی‌گیرند و در برخی موارد مورد تصرف یا استفاده غیر ضروری نیز قرار دارند، لذا به نظر می‌رسد با شناسایی و تعیین تکلیف اموال مذکور با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بالقوه بازار سرمایه و ابزار فرابورس، منابع درآمدی قابل توجهی برای تأمین اعتبارات دستگاه‌های اجرایی و به‌ویژه تکمیل طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام از این محل فراهم شود. یکی از مهم‌ترین اقدامات در راستای خلق حماسه اقتصادی استفاده از مشارکت مردم و بخش خصوصی داخلی در فعالیت‌های اقتصادی است. به‌رغم ریل‌گذاری مناسب در چارچوب قوانین و در سال‌های اخیر، مشارکت اقتصادی مردم در اقتصاد ملی به موازات مشارکت مردم در عرصه سیاسی تحقق نیافته است و پر کردن این خلأ ضروری است. کاهش وابستگی بودجه به نفت هم‌چنین مستلزم کاهش اندازه دولت از طریق کاهش تصدیگری دولت به ویژه در امور اجتماعی شامل بهداشت، درمان و آموزش است که بسترهای قانونی آن هم‌اکنون در قوانین موضوعه به ویژه قانون برنامه پنجم توسعه و قانون مدیریت خدمات کشوری فراهم آمده است. به علاوه لازم است واگذاری مالکیت سهام شرکت‌های دولتی در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی با جدیت بیش‌تری پیگیری شود.

در مقطع کنونی با توجه به اثر تحریم‌ها بر منابع مالی دولت، بهره‌گیری از سرمایه‌های خرد و کلان جامعه در قالب سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. در همین ارتباط تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قالب مشارکت‌های عمومی – خصوصی و یا واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام به روش اقساطی می‌تواند به عنوان یک رویکرد تحولی مورد توجه قرار گیرد. شایان ذکر است یکی از دلایل اصلی عدم‌اجرا یا اتمام پروژه‌های عمرانی، عدم‌وجود منابع مالی لازم و یا محدودیت‌های روش‌های تأمین مالی آن‌ها است. این مهم باعث شده پروژه‌های عمرانی در موعد مقرر به اتمام نرسد و در نتیجه افزایش پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام به یکی از دغدغه‌های اصلی کشور در سال‌های اخیر تبدیل‌شود. این امر به ویژه در شرایط محدودیت درآمدهای نفتی ناشی از تحریم‌های بین‌المللی که کاهش تخصیص اعتبارات عمرانی را به دنبال داشته و تحقق ۲۴ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۱ مؤید این ادعاست، حائز اهمیت بیش‌تری است.

بر این اساس به نظر می‌رسد استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بخش خصوصی در نظام تأمین مالی دولت در قالب قراردادهای واگذاری و هم‌چنین مشارکت‌های عمومی – خصوصی از اهمیت بسزایی برخوردار است. این مهم در بند (ب) ماده (۲۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه مورد اشاره قرار گرفته به‌طوری که دولت موظف شده به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل (۴۴) قانون اساسی روش‌های اجرایی مناسب مشارکت عمومی – خصوصی را در اجرای طرح‌های عمرانی با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به کار گیرد. ارتقای کارایی و اثربخشی بودجه عمومی از طریق تسریع در اجرای بودجه ریزی عملیاتی یکی دیگر از رویکردهای مواجهه با فشارهای ناشی از تحریم بر بودجه عمومی است. افزایش بهره‌وری و ارتقای کارایی و اثربخشی بودجه عمومی یکی از حلقه‌های مکمل کاهش اتکا به درآمدهای نفتی از منظر مخارج عمومی است. لازم به ذکر است در قانون برنامه پنجم توسعه ارتقای کارایی و اثربخشی بودجه عمومی به ویژه از طریق اجرای بودجه ریزی عملیاتی مورد تأکید قرار گرفت. به نظر می‌رسد با اجرای نظام بودجه ریزی عملیاتی و اعمال اصلاحات لازم در نظام مالی و محاسباتی دولت، کارایی تخصیص منابع بهبود خواهد یافت و از آهنگ رشد هزینه‌ها و در نتیجه فشار بر منابع عمومی دولت کاسته خواهد شد.

روایای مناقصه از د

روزنامه‌های زیادی در کشور وجود دارند که قدمتی چند ده ساله دارند و وقتی به قدمت آن‌ها نگاه می‌کنیم هزاره یک روزنامه‌ای جدید که با دو نفر شروع به کار کرد و اکنون بدون بودجه دولتی و پول نفت و یا وابستگی به سازمان «مناقصه مزایده» آن هم در اولین شماره روزنامه «مناقصه مزایده» در نو بهار سال ۱۳۹۲ پای خاطرات و سخنان همکارا است اما صفحات روزنامه بیش از این به ما مجال نداد.

گفت و گو با مدیر مسوول «مناقصه مزایه

آرزو مندیشرف تهمینه

رامین شاهی – تا کنون با بسیاری از بزرگان و نمایندگان مجلس و یادست اندر کاران اقتصادی کشور از نزدیک گفت و گو داشته‌ام اما این بار قرار است برای چاپ هزارمین شماره «مناقصه مزایده» در دفتر روزنامه با جلیل قنادزاده مدیرمسوول روزنامه به گفت و گو بنشینم تا وی از گذشته‌های این نشریه بگوید.
هر چند خود از قدیمی های این مجموعه محسوب می‌شوم لیکن گفت و گو با کسی که هیچ گاه نگذاشت بر خلاف خیلی جاهای خصوصی پرداخت حقوق پرسنلش به تعویق بینفتد و حتی یکبار در سال های دور خود شاهد بودم بعد از نوشتن چک همکاران دستش را به آسمان بلند کرد تا خدا را به خاطر پرداخت سروقت حقوق پرسنلش شکر کند.
روحیه هنری قنادزاده باعث شده که کم تر کسی است از وی کدورتی به دل داشته باشد و علی رغم کار مکتوب و مطبوعاتی از کارهای تصویری به خصوص عکاسی غافل نیست.

❖❖❖از سابقه فعالیت مطبوعاتی خود می‌گویید؟

❖در حقیقت و در ابتدا من باید اعتراف کنم که به هنرهای نوشتاری خیلی علاقه‌مند نبودم بلکه به هنرهای تصویری علاقه وافری دارم منتهی به خاطر حضور در آموزش و پرورش رشته‌های خاصی که مدنظرم بود را در هنرهای تصویری نتوانستم ادامه بدهم به همین خاطر نزدیک‌ترین رشته را به هنر در علوم اجتماعی ام هم با گرایش از تباطات انتخاب کرده و ادامه دادم تا از این طریق به دنیای مطبوعات نزدیک شدم.

در سال ۶۸ تا ۷۳ و در زمان تحصیل در دانشگاه از طریق دوستان هم

دانشگاهی با تعدادی روزنامه و مطبوعات از نزدیک آشنا شدم و با آن‌ها به همکاری‌های پاره‌وقت پرداختم.

در سال ۱۳۶۹ و با حمله عراق به کویت و همزمان با آزادی اسرای دوران دفاع مقدس در پی فراخوان به دانشگاه برای همکاری با استاد آزادگان جذب این ستاد شدم و به عنوان عکاس و خبرنگار به تهیه عکس، خبر و مصاحبه پرداختم. در پنجمین شماره گاهنامه آزادگان صرفاً برای خودم به تهیه گفت‌وگوهایی با آزادگانی که سهمیه حج به آنها تعلق گرفته بود پرداختم همان موقع در ملاقاتی با سردبیر مجله به نام حمید قاسمی فیض آبادی این موضوع را مطرح کردم و به خواست آنان از واحد روابط عمومی ستاد آزادگان به ماهنامه منتقل شوم و در ادامه عملاً همه کاره و هیچ کاره آن شدم و کارمان تهیه خبر و گزارش و مصاحبه از آزادگان و ثبت خاطراتشان و نهایتاً چاپ و انتشار ماهنامه شد و عملاً تمامی مراحل از گرفتن دستنوشته‌های همکاران تا هماهنگی توزیع نسخ چاپ را برعهده داشته‌ام.

پس از آن با درخواست معاونت ریاست جمهوری وقت از وزیر وقت آموزش پرورش در خواست شد تا به صورت کامل از آموزش و پرورش به ستاد آزادگان منتقل شوم. اما متأسفانه علی رغم در خواست و ابلاغ کتبی این موضوع در روال اداری طولانی مورد قیل واقع نشد.

تا آخرین شماره با آزادگان همراه بودم و هم زمان با روزنامه خبر و تعداد دیگری از روزنامه‌ها همکاری مطبوعاتی داشتم که عموماً به صورت گزارش و تهیه عکس بود.

❖❖❖زمایای ایده تشکیل نشریه مناقصه به ذهنتان رسید و اولین شماره کی به چاپ رسید؟

❖یک دفعه در صحبت با یکی از دوستان ایده تشکیل شدن مناقصه به

بالاخره شمار

۴- در سال‌هایی که به دستور یک مقام ارشد دولتی تمامی دستگاه‌ها می‌بایست آگهی‌های خود را فقط به یک روزنامه می‌دادند، تخصصی در این بمانیم و مثل چند ۱۰۰ نشریه دیگری که به تعطیلی موقت کشیده شدند، تعطیل نشویم.

۵- توانستیم در مورد قانونی که بیش‌ترین جابه‌جایی مالی را در کشور ایجاد می‌نماید، فرهنگ‌سازی نموده و کارگروهی علمی – تخصصی در این زمینه از صاحب‌نظران کشور تشکیل دهیم تا مانند بقیه قوانین موجود رو به تعطیلی نرود.

۱- به خود نمره ۵ می‌دهیم: زیرا؛

۲- با این روش قانون‌گذاری در کشور معلوم نیست تا چند وقت دیگر قانون برگزاری مناقصه، شاکله خود را حفظ خواهد نمود؛ چون قرار بود با تصویب این قانون تمام معاملات بخش عمومی کشور در قالب یک فرایند صورت پذیرد در صورتی که در این چند سال گذشته تعداد متعددی برگزاری مناقصه و مزایده تشویق نماییم.

صمیمت بچه‌های روزنامه باعث شد به این روزنامه وابستگی خاصی داشته باشم

شروع همکاری من از تیرماه سال ۸۵ بود خاطرم هست که آن زمان نشریه، هفته‌نامه بود و فعالیت ما با حضور آقایان قنادزاده و قره داغلی و خانم حسنی در یک اتاق کوچک در دفتر مربع آبی در کنار آقای آغالرو و پشتوانه مالی ۲ نفر از دوستان آغاز شد، به سختی می‌توانستیم برای جذب آگهی‌ها ادارات دولتی ارتباط برقرار کنیم چون خیلی دیده نشده بودیم، در سال اول وقتی در بخش بازرگانی، ضمن قراردادی که امضا کردم مبلغی بالاتر از رقم پیش‌بینی شده در قرارداد برای روزنامه آگهی آوردم به سمت مدیر بازرگانی به کار ادامه دادم، اعتماد مدیران به من در این بخش و صمیمت بچه‌های روزنامه باعث شد به این روزنامه وابستگی خاصی داشته باشم و خودم را متعلق به اینجا بدانم. اینجا خانه دوم من است؛ چون بیش‌ترین ساعت روز را در اینجا سپری می‌کنم. جا دارد از همکارانم در دیگر واحدها به‌خصوص بخش تحریریه تشکر کنم چون ارتقای کیفی مطالب خبرنگاران موجب سهولت کار ما در جذب آگهی شده است. حالا بعد از گذشت ۸سال با فعالیت بچه‌های بازرگانی و نمایندگان و همکارانمان هفته‌نامه سیر صعودی داشته و به روزنامه تبدیل شده، امید دارم که این‌پند روزنامه بسیار درخشان‌تر از دوره‌های قبل باشد. به امید آن روز

یک هزار ی بارزش به قدمت ۸سال...

حالا دلم برای اسکناس هزار تومانی می‌سسوزد، برای وقتی که می‌خواهد صفرهایش را بردارند. یعنی می‌شود به همین راحتی؟ مثلاً به همین راحتی، این ۳ صفر مستطاب را از جلوی هزارمان برداریم و بازگردیم به شماره نخست؛ شماره یک «مناقصه مزایده»، ۸ سال تاریخ و تقویم، را از امروز من به عقیم‌برد. وقتی آدم و نشستم روی همین صندلی و فکر کردم: «چه می‌شود کرد؟»، فکر کردم: «هر محتوای خوب، بدون فرمی عالی هیچ است» و قبلاً هم البته فکر کرده بودم اما اینجا، خانهای بود که فکر هم نمی‌کردم ۸ سالم را آخر به اجر در آن خواهم زیست؛ انگار به دنیا آمده باشی و حالا وقت آب، بابا، نان و کتاب فارسی اول دبستان قرار سیده باشد؛ ۸ سال. هزار دیدار. پس این ۳ صفر را به همین راحتی هم نمی‌شود که بردارم و از آغاز که یک بود تا حالا که ۳ صفر را روبه رویش ردیف کرده برای خودش، به راحتی بنویسم که مثلاً چه کردیم و چه بر ما رفته و...

«مناقصه مزایده» در ابتدا فقط اسمی چندسیلابی بود، اکنون هم هست، اما همان‌طور که گفتم، گویی در ۸ سالگی وارد دبستان شده است؛ هر چند ۸ساله‌ای است که تجارب اندکی ندارد، سختی‌هایی را پشت‌سر گذاشته و بسیار بیش از آن رانیز در پیش‌رو دارد. برای من اما این سختی‌ها شیرینی‌هایی هم داشته است، چنانچه برای همکارانم نیز. مدت‌ها زمان برد تا روی صندلی‌ام آرام بگیرم [حالا گرفته‌ام؟] آگهی‌ها می‌آمد با چه حجمی که نگو به چه ترتیبی که نبرس، آرش حالا با این صفحه‌ها چه کنیم؟ بچه‌های تحریریه هم که باید با بخش فنی هماهنگ باشند و این کار توست. و من «مدیر هنری» بودم و البته خیلی کم‌تر از هم‌صنف‌هایم روی این صندلی قرار گرفته‌ام، چون کارهای دیگری هم داشتم، اما از همه مهم‌تر، رسیدن به یک امضای گرافیکی، یک هویت بصری و نوعی نشان‌دار بودن برای «مناقصه...» هدف این سال‌هایم بود. بارها قالب عوض کردم بی آنکه تهی کرده باشم و حالا روی این صندلی نشسته‌ام و به امضایمان نگاه می‌کنم، امضایی که حالا شکل یک «یک» و ۳ «صفر» را ترسیم می‌کند.

امیدوارم شماره‌های روزنامه به قرن‌ها برسد

سال‌هایی که گذشت همه خاطره شد تا هزارمین شماره «مناقصه مزایده»، در این سال‌ها از زمانی که دفتری در خیابان ملک بودیم در یک اتاق تالان که خدا رو شکر پیشرفت زیادی داشتیم و محل کارمان قدری بزرگ‌تر شده است. خوب و بد، شاد و غمگین در کنار دوستان و همکاران بودم، فکر نمی‌کردم تا اینجا، تا امسال کنار «مناقصه مزایده» بمانم ولی به لطف خدا و آقایان قنادزاده و قره داغلی ماندم و در کنارشان تجربه‌ها کسب کرده‌ام و لطف‌ها دیدم‌ام و با کمک آن‌ها به هزارمین شماره روزنامه رسیدم. شاید این شماره برایم آغاز راه باشد راھی نو و ماندگارو شاید... یادم می‌آید روزهای اول که این نشریه به که هنوز هفته‌نامه بود و هفته‌ای یک بار چاپ می‌شد شب بیداری می‌کشیدم تا لایه لایه برگ‌های این روزنامه را کنار هم بگذارم یادم می‌آید که پای خانواده‌ام را هم وسط می‌کشیدم تا کمک‌کم کنند و الا آن که هزارمین شماره آن چاپ می‌شود میبینم و بسیار خرسندم امیدوارم چه باشم چه نباشم روزها و شمار‌های آن به قرن‌ها برسد و مدیران مجموعه به سرانجام خوشی برسند. به چیزی که لیاقتشان است و برایش زحمت کشیده‌اند.

من از روزی می‌ترسم که تکنولوژی از تعامل انسانی پیشی بگیرد

به من گفتن بنویس، اما چه کار کنم که زمو نه رو هر چقدر هم بخوای خوب نگاه کنی باز به دردی توش پیدا می‌شه و هر چقدر هم دلت نخواست به یاد اون درد می‌افتی... یادمه چند سال پیش مساحت دفتر روزنامه‌مون حدوداً ۶۰متر بود و با ۱۰ نفر کارمند، اما توی همین ۶۰متر جا، دل‌ها به هم نزدیک و همه عضو یک خانواده بودیم. آقای قنادزاده و قره داغلی برادرهای بزرگمون بودند. هر مشکلی که داشتیم با اونا در میون می‌گذاشتیم و تا جایی هم که برایشون امکان داشت حلش می‌کردند. اما حالا که مساحت زیادشده، انگار دل‌ها از هم فاصله گرفتند. این مشکل نه تنها توی دفتر روزنامه ما به وجود اومده، کلاً توی جامعه امروزی ما دل‌ها به اندازه‌یه قرن از هم دور شدند. باز هم خدا رو شکر می‌کنم که هنوز با تمام مشکلات روزانه که همه ازش باخیریم توی دفتر روزنامه ما کنار هم بگذارم یادم می‌آید که با خانواده‌ام را هم وسط می‌کشیدم تا کمک‌کم کنند و الا آن که هزارمین شماره آن چاپ می‌شود افتادم که میگه: من از روزی می‌ترسم که تکنولوژی از تعامل انسانی پیشی بگیرد. در چنین روزی، جهان نسلی از احمق‌ها خواهد داشت.

از اولین حضور تا آرزوهای دراز

روز پنجشنبه ۲۹ فروردین سال ۸۷ بود. آرام آرام از پله‌های تند و طولانی ساختمان ۴ طبقه‌ای واقع در میدان سپاه که از دفتر مرکزی نشریه هستند بالا رفتم. پس از به صدا درآوردن زنگ در ورودی، آقای پرنانژی و خندان در را به رویم گشود. پس از معرفی خودم دریافت‌ام او همان کسی که روز گذشته حدود ۲۰ دقیقه‌ای به‌صورت تلفنی در مورد حضور در نشریه «مناقصه مزایده» با او به گفت‌وگو پرداخته بودم.

باید اعتراف کنم که وقتی وارد فضای کوچک دفتر مرکزی نشریه به‌خصوص دفتر مدیریت شدم خیلی تو ذوقم خورد. هم‌زمان به خود گفتم خیلی مهم نیست چون ترم آخر دانشگاهم و نهایتاً سال تمام نشده از این مجموعه جدا می‌شوم!

کمی بعد دریافت‌ام این اولین دفتر مستقل هفته‌نامه «مناقصه مزایده» است بیش‌تر به این امر واقف شدم که این مجموعه کوچک و صمیمی و آرام اولین گام‌های حیات حرفه‌ای‌اش را می‌گذارد و راه طولانی در پیش دارد لذا می‌دیدم به دلیل کمبود فضا و نیز مشکلات مالی برخی همکاران به‌خصوص آقایان قنادزاده و قره داغلی به عنوان مدیرمسوول و سردبیر و مدیر اجرایی عملاً به جای دفتر کار می‌کردند.

آخر دستوول و مدیرمسوول مناقصه اجازه انتشار ۳شماره در هفته را از سوی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد یافته بود و به قول دوستان دیگر ۲روزنامه و به قول خودم یک مدتی بود که هفته‌نامه مناقصه اجازه انتشار ۳شماره در هفته را از سوی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد یافته بود و به قول دوستان دیگر ۲روزنامه و به قول خودم یک روز در میان نامه شده بود همین امر باعث شده می‌شد تا در نمایشگاه‌های سالانه مطبوعات در بزرخ میان هفته‌نامه‌ها و روزنامه‌ها جای داشته باشیم. در این میان تجربه فعالیت چندساله‌ام در دیگر روزنامه‌ها می‌توانست پشتوانه خوبی برای کمک به این مجموعه باشد لذا من هم در کنار فعالیت در بخش تحریریه، مسئولیت روابط عمومی و نیز سیستم توزیع را برعهده گرفتم زیرا ۳روز چاپ در هفته این اجازه را می‌داد تا در بخش‌های روابط عمومی و توزیع نیز فعالیت کنم. هر چند بعدها بخش اداری و ارتباط همکاران خبرنگار با وزرات ارشاد را نیز برعهده گرفتم و در همایش‌هایی که به همت نشریه بر گزار می‌شد نیز همکاری داشتم. در نمایشگاه مطبوعات سال ۸۷با در خواست شاهی‌مان برای روزنامه شدن آن‌هم از سوسی ریس دولت نهم موافقت به عمل آمد به دفتر بزرگ و جدیدمان در خیابان مطهری آمدیم. باز هم در طبقه چهارم اما این بار آسانسوری داشتیم که با آن بالا و پایین می‌رفتم که خود از نمونه‌های نادر آسانسورهای آلمان در جنگ جهانی دوم است. همکاران هم وقتی به یاد پله‌های تمام نشدنی ساختمان دفتر قبلی می‌افتادند قانع و سر به زیر از این بالا بر قدیمی که هم آهنگ می‌زد و هم تهیه‌ای داشت دیدنی، خرسند و امیدوار بودند...

نیمه دوم سال ۸۸دیگر در اتاق تحریریه در دفتر جدیدی مستقر بودیم، قدم زدن روی پارک‌ها چوبی دفتر جدید هم دلچسب بوده و هم پر از سرو و سدا ولی حضور یکی از همکاران قدیمی از یک روزنامه دیگر فرصتی بود تا خیلی از ریزه کاری‌های کار خیر را بهتر بیاموزم. جالب بود اتاق کار ما عملاً مرده‌ان شده بود. مدتی بعد حمید خوشجو از باران قدیمی نشریه دوباره به همکاران مجموعه اضافه شد. خدایش او را بیامرز د، در بهترین و بدترین حالات روحی‌اش چهره‌ای داشت متنبسم ولی آرام مدتی

بعد از میانمان پر کشید و به دیار باقی شتافت.

سال ۸۸برایم سال تلخ و شیرینی بود. در آبان آن سال متاهل شدم اما در اسفندماه در آستانه وزش نسیم بهار و در حالی که ایرانان داشتند کم کم خود را برای استقبال از سال جدید آماده می‌کردند مادرم عزیزترین و تکیه‌گاه زندگیم به سوی حق پرواز کرد. شدت این بحران به قدری برایم تلخ و تکان دهنده بود که چندماه‌ای را از فعالیت در این مجموعه دوست‌داشتنی دور شدم و چون بازگشتم به دلیل افزایش تعداد همکاران به‌طور کامل در تحریریه مشغول به همکاری شدم. به پارلمان رقم و به عنوان خبرنگار پارلمانی روزنامه به فعالیت خود ادامه دادم.

دیگر تعدد مصاحبه‌های تولیدی و تخصصی با نمایندگان مجلس آنهم در صفحه بهارستان موجب شده بود در مجلس هشتم دست کم نمایندگان فعال رسانه‌ای ما را به خوبی بشناسند. نتیجه تلاش روزنامه تشکیل فراکسیون حقوقی در مجلس نهم بوده که دیگر در حال شکل گیری است که در کنار کارگروه علمی مناقصه به نظر وزن خوبی در اقتصاد کشور خواهد داشت.

همکاران بازرگانی از ارتقای کیفی مطالب اخبار و گفت‌وگوهای تولید بخش تحریریه خرسند بودند و آن را موجب سهولت کارشان در جذب آگهی برای «مناقصه مزایده» می‌دانستند و این ما را در بخش محتوایی نشریه دلگرم می‌کرد.

دیگر از بهمن ۱۳۹۰ به جرگه روزنامه‌های سراسری پیوستیم کارمان ۴برابر شده بود اما دلچسب و زیبا بود و حضور تیرهای برجسته روزنامه در رسانه‌های سراسری و راد یو ما را به راهنمان امیدوار می‌کرد.

در این مدت افزایش تجربه همکاران و ماندگاری بسیاری از تیروهای قدیمی موجب شده بود تا در میان ۲مدیر روزنامه روزهای خاطرانگیزی را تجربه کنم و بعضاً دوره هم‌نشینی‌های دوستانه به همراه جای و گپ و گفت‌های دوستانه و شلیک خنده دوستان به‌خاطر خواندن پیامک‌های طنز از زیباترین خاطراتم در «مناقصه مزایده» باشد. این نشریه در هشتمین سال فعالیت خود روزنامه بسیار با ارزشی را به فراخور طبیعت شخصی‌اش به‌وجود آورد در نتیجه علی قره‌داغلی سردبیر و مدیر اجرایی با پشتکار مثال‌زدنی‌اش در کنار سواد بالای حقوقی و ایده‌های ناب بازرگانی‌اش کشتنی «مناقصه مزایده» را در بحران‌های مالی به‌خصوص در سال ۹۱به خوبی به پیش بردند.

در عین حال ضمن تشکر از این ۲عزیز که خیلی چیزها را از آن‌هاموخت‌ام از جمله دقت بیش‌تر در حلال و حرام و نیز صبر و خونسردی در مواجه با چالش‌ها، هم‌چنین جا دارد از همه همکاران بخصوص بخش بازرگانی به‌خاطر جذب خوب آگهی‌ها به روزنامه و همراهی با بخش تحریریه به تقدیر کنم.

مربع آبی تا امروز

مین شماره از یک روزنامه آن هم در مقابل برخی نام‌ها چندان بزرگ نشان نمی‌دهد اما باید نگاه کرد د شماره هزارم از وارگانی حدود ۴۰ نفر همراه و همکار دارد. از خوانندگان ارجمند روزنامه دعوت می‌شود در هزارمین شماره روزنامه ن قدیمی مجموعه نشست‌ه و به ترتیب قدمت حضورشان به آن توجه کنند. هر چند تعداد همکاران از این بسیار بیش تر

یده» به مناسبت هزارمین نسخه روزنامه

نگی خانوادۀ مناقصه‌ام

ذهنمان رسید. آن‌هم به این صورت اطلاعات کالاه‌ا و مایحتاج مورد نیاز

مردم را چه آنهایی که می‌خواهند بخرند و چه آنهایی را که به هر دلیل قصد فروششان را دارند تا به صورت نشریه در اختیار مردم قرار دهیم. با دوستم به این نتیجه رسیدیم که به دلیل داشتن سوابق کاری و مدارک مناسب‌تر با نام‌بنده درخواست مجوز ارشاد کنیم. در تابستان ۷۸ درخواست مجوز کردم تا بهمن ۸۲ طول کشید تا با درخواست مجوز برای هفته‌نامه مناقصه موافقت به عمل آمد، امری که خیلی طولانی‌تر از زمانی‌شد که درابتدا فکر می‌کردم.

زمانی که که نزد همان دوستم رفتم که طبق قول و قرارمان او سرمایه‌گذاری کند و کار شروع شود متأسفانه او دیگر امکان این کار را نداشت و بنده ماندم با یک مجوز و سوابق مطبوعاتی تا اینکه با گذشت بیش از یکسال توانستم در مجموعه مربع آبی و در کنار یکی از دوستانم به‌نام حمید آغالر و با کمک علی قره‌داغلی کار چاپ اولین شماره را آغاز کنم. بالاخره اولین شماره مناقصه به‌عنوان هفته‌نامه بعد از ۶ سال از ایده اولیه به چاپ رسید.

**** همکاران اولیه را نام می‌برید؟**

به همراه، شریک و دوست بسیار عزیزم آقای قره‌داغلی، به صورت مشارکت مالی و کاری و آقای آغالر هم دفتر کار در اختیار ما قرار داد و نیز خدا بیامرز حمید خوشجو هم خیلی در شکل فرمت نشریه و چاپ‌های اولیه به ما کمک کرد.

**** چه شد به سراغ مناقصات و مزایدا ت رفتید؟**

پس از گذشت مدتی طولانی از ایده اولیه، این بار تصمیم گرفتیم را در سطح کلان اقتصاد کشور و به صورت مناقصات و مزایدا ت سراسری و توجه به مشکلات پیمانکاران پیگیری کنیم تا نشریه «مناقصه‌مزایده» یک منبع و مرجع کامل برای مناقصه‌گران و مناقصه‌گزاران باشد.

**** شما خیلی به مسائل اخلاقی پای بندید و ما این را در کم تر**

مدیری آن هم در بخش‌های خصوصی کوچک و متوسط دیده‌ایم، خود چگونه فکر می‌کنید؟

«واقعیت آن است که به دنبال این بودیم که همیشه پایمان را به اندازه گلیم‌مان دراز کنیم و از سبویی همیشه نگاه انسانی به همکاران برای ما خیلی مهم بود چون خود درآشنا بودیم به همین خاطر با همه مشکلات سعی کردیم سر هر ماه حقوق توافق شده‌مان با همکاران و دوستان را پرداخت کنیم و خدا را شهاده می‌گیرم علی‌رغم همه مشکلات در اوج بحران‌های مالی درهایی به روی مناقصه باز می‌شد تا به زمین نخورد. در همه این چندسال چک مدت‌دار نداشتیم. لذا این نگاه انسانی و اخلاقی باعث شد که خواند حفظ کند و به‌همین خاطر همیشه سرم را آ‌روم بالای‌م می‌گذارم و می‌گوایم.

**** و سخن آخر...**

در همین جای‌جای دارد ضمن تشکر از حمید آغالر که لطف بزرگی در راه‌اندازی نشر به داشت از حمید خوشجو بازهم یاد کنیم و باریش آرزوی رحمت الهی داشته باشیم و نیز لازم است از همکاری دوست و همکار علی قره‌داغلی تشکر ویژه داشته باشیم زیرا اگر وی نبود «مناقصه‌مزایده» به این شکل نمی‌شد. زیرا در آغاز کار من دیگر نیروی جوانی را نداشتیم و ۳۶ ساله بودم ولی علی قره‌داغلی جوانی ۲۶ ساله بود. ضمناً دوستی بسیار صادق بود و منهای توانایی‌هایش بسیار به اوعتماد داشتم.

از سبویی امیدوارم به قول یکی از دوستان صاحب ساختمان مناسبی برای خود روزنامه شوم همیشه آرزو داشتم به گونه‌ای با همکاران خود رفتار کنم که در کنار کار، از دوستی و همکار یمان لذت ببریم. لذا امیدواریم چرخ مناقصه آن‌گونه بچرخد که بتوانیم در کنار این همکاری لذت‌بخش، خانواده مناقصه را پیش ببریم و جوابگوی معیشت خانواده‌هایمان باشیم.

مناقصه مزایه

یاد حمیدخان خوشجورادر آن اتاق گرامی می‌دارم

وقتی آدمم نشریه مناقصه‌مزایده فکر نمی‌کردم خیلی بخواهم اینجا بمانم ولی پیشرفت روزافزون نشریه و نیز همکاران خوب، هم‌چنین وجود آقایان قنادزاده و قره‌داغلی که سعی می‌کنند به عوامل نشریه توجه کنند باعث شد که همکاری‌ام تا الان با نشریه ادامه داشته باشد. اکنون این نشریه تنها محل کار و درآمد برای من نیست بلکه مکانی است که من به آن احساس تعلق می‌کنم و فکر می‌کنم «مناقصه» نیز به من همین حس را دارد. من از دو اتاق نشریه خاطره خوبی دارم وقتی که اولین بار وارد کردم کم‌میزم رو به دیوار در خیابان مطهری بود و در آن اتاق همه همکاران، مرد بودند. من این دو اتاق را خیلی دوست دارم. یاد حمیدخان خوشجورا در آن اتاق گرامی می‌دارم که خیلی زود از پیش ما رفت. یاد همه روزهای در «مناقصه‌مزایده» به‌خیر.

آیلا جانی

محبت و صمیمت موج میزنه

از سال ۱۳۸۵ اگه اشتباه نکنم توسط یکی از همکاران با روزنامه «مناقصه‌مزایده» که اون موقع در میدان سپاه بود آشنا شدم، در دو طبقه مجزا که یک بخش مربوط به خبرنگاران و بخش دیگر مربوط به طراحی و بازرگانی بود که من در بخش بازرگانی همکاری خود را شروع کردم. در اون زمان هفته‌ای ۳نوبت چاپ می‌شد تعداد نفرات اون موقع محدود بود اما با این حال صمیمت و یکرنگی بود الان خوشبختانه هنوز هم اون محبت و صمیمت موج میزنه و من به نوبه خود خوشحالم که با این سازمان همکاری می‌کنم، امیدوارم همیشه روز به روز این سازمان موفق‌تر باشه و همه ما شاهد پیشرفت روزنامه «مناقصه‌مزایده» باشیم.

شهره حنفی

هزار توی اقتصادی در هزارمین شمارگان روزنامه «مناقصه‌مزایده»

نمایشگاه مطبوعات سال ۸۷ بود که با دیدن یکی از همکاران قدیمی که در دوروزنامه «مناقصه‌مزایده» کار می‌کرد پای من هم به این در روزنامه باز شد. در روزنامه‌ای تخصصی که با هدف اطلاع‌رسانی جامع و دقیق از مناقصه و مزایده‌ها تلاش دارد یکی از چالش‌های اقتصادی را که سر منشأ فساد است را به دیده نقد و بررسی کارشناسان بگذارد.

در اولین دیدار خود با سردبیر این نشریه آقای قره‌داغلی که کارشناس حقوق است متوجه دید کارشناسی وی به قانون مناقصه شدم که تلاش داشت تا خبرنگاران نشریه «مناقصه‌مزایده» نیز دید تخصصی‌تر نسبت به این مقوله داشته باشند. هر چند تجربه ۷ و ۸ ساله من در دیگر مطبوعات اقتصادی پشتوانه کاری‌ام بود. اما این تجربه، تجربه‌ای با دید کلان به مسایل اقتصادی بود. به‌قولی این هفت و هشت سال همچون امواج دریا در حوزه‌های مختلف اقتصادی روان بودم و تلاش داشتم آخرین اخبار اقتصادی را همچون دیگر خبرنگاران و نشریات اطلاع‌رسانی نمایم. اما سردبیر «مناقصه‌مزایده» دیدی متفاوت به اطلاع‌رسانی داشت. وی بر این باور بود که در حوزه تخصصی دوروزنامه «مناقصه‌مزایده» فقط باید اطلاع‌رسانی نمود و آن هم با دید و نظر کارشناسی چرا که باور آقای جلیل قنادزاده مدیر مسؤول جریده «مناقصه‌مزایده» نیز دیدگاه تخصصی است.

مدیر مسؤولی که در میان صدها روزنامه و مجله تخصصی اقتصادی، انگشت روی مناقصه و مزایدا ت گذاشته است و به‌قولی تلاش دارد با گرفتن نبض اقتصادی کشور، بیت‌المال در کجا و به‌دست چه کسانی و با چه هدفی هزینه می‌گردد.

به هیچ حزب و گرایش سیاسی وابسته نیست و برعکس بسیاری از نشریات که تاکنون قلم زده‌ام و شاهد وابستگی سیاسی مدیران مسؤول و سردبیران این نشریات به جناح‌ها و احزاب سیاسی بودم، در این نشریه این حرف‌ها جایگاهی ندارد و سردبیر آن فارغ از بازی‌های سیاسی هدف خاصی را دنبال می‌کنند و آنهم نشریه‌ای مستقل از جریان‌ات سیاسی است. هر چند این روزها اداره نمودن نشریه مستقل کاری سخت است.

در این چند سالی که من با این نشریه همکاری دارم شاهد هستم که این نشریه برای اطلاع‌رسانی تخصصی خود که هدفش جامعه بزرگ پیمانکاری کشور است با مطهری بعد از سه‌روزی منتقل شده است. شش‌اگر تلاش همکاران در بخش‌های بازرگانی، فنی، روابط‌عمومی و... را برای این اطلاع‌رسانی بخواهیم نادیده بگیریم بی‌انصافی کرده باشیم، چرا که دم تحریر به یازدم این قسمت‌ها وابسته است و اگر بازدمی نباشد، دیگر شاهد دم بعدی نیستیم. از این رو جادارد در هزارمین شمارگان روزنامه «مناقصه‌مزایده» به سهم خود از تمامی همکاران در قسمت‌های بازرگانی، فنی، روابط‌عمومی و... تشکر نمایم که بخش تحریریه را یاری نموده‌اند. هم‌چنین خوانندگان فهیم این نشریه که گاهی با تماس‌های خود با دفتر نشریه و با حضور در غرفه‌های نمایشگاهی که همکاران روابط‌عمومی روزنامه «مناقصه‌مزایده» برپا می‌دارند نظرات خود را برای پر بار شدن جریده «مناقصه‌مزایده» ارایه می‌دهند که اغلب این نظرات با توجه به خوانندگان تخصصی روزنامه بسیار کارآمد می‌باشد.

نیست، چرا که قدیمی ترهای دو روزنامه «مناقصه‌مزایده» در کار گذاشتن سنگ بنای این جریده تخصصی در کنار سردبیر و مدیر مسؤول نقش داشتند و ما امروز ادامه دهنده راه آن‌ها هستیم که تلاش داریم اطلاع‌رسانی تخصصی و جامع از مناقصات و مزایدا ت کشور داشته باشیم. به امید آنکه در این راه موفق بوده و خوانندگان فهیم و ارزشمند روزنامه «مناقصه‌مزایده» از اطلاع‌رسانی ما رضی باشند.

آن روزها گذشت

حاصل گذشت آن همه روز و تلاش همه‌جانبه‌نسخه‌ای است که پیش‌روی ماست هزارمین نسخه که چیزی نیست جز نشانگر درستی راهی که از ابتدا با نام روزنامه «مناقصه‌مزایده» همراه بود. یعنی نفوذ در حلقه دوستانی که در همه جا: شرکت‌ها، سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و شهرداری‌ها با ما بوده‌اند و امروز که این شماره در دستان ماست حاصل این دوستی‌هاست، البته هم‌چنان نگاه امیدوار ما به دستان و دل‌هایی است در این سسوی و آن سوی، تا با همگامی با این مجموعه انسجلمی بیش از پیش به فعالیت خود و روزنامه «مناقصه‌مزایده» ببخشیم و همگی در کنار هم موفقیت‌های آینده را جشن بگیریم.

آری آن روزها با همیاری‌ها گذشت آرزومند روزهای بهتر در کنار یکدیگریم.

زهر آفر دناغی

برای هزارمین شماره خاص‌ترین روزنامه کشور

انگار همین دیروز بود که وارد روزنامه شدم روزنامه‌ای که الان هشتمین سال حضورش در مطبوعات را پیش‌رو دارد. من هم مانند بسیاری از خبرنگاران با توجه به آشنایی با یکی از همکاران قدیمی خودم به این روزنامه معرفی شدم. روزنامه‌ای که به نظرم تخصصی‌ترین روزنامه نه تنها کشور بلکه جهان بود!

راستش را بخواهید وقتی برای اولین بار اسم روزنامه «مناقصه‌مزایده» را شنیدیم کمی جا خوردیم. تا آن زمان اسم‌های خاصی زیاد شنیده بودم ولی این یکی به نظرم از خیلی خاص بود.

تمام تصورم این بود که با توجه به تخصصی بودنش باید تمام مطالبش راجع به مناقصات و مزایدا تی که در کشور بر گزار می‌شود باشد و این یعنی این که هم کار کردن در آن راحت نیست و هم باید خیلی خسته کننده باشد، اما وقتی روزنامه را مطالعه کردم فهمیدم که آن طور که فکر می‌کردم نیست و با توجه به مجوز فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی که دارد صفحات متنوعی را منتشر می‌کند. به همین خاطر بود که تصمیم گرفتم با این روزنامه دوست‌داشتمی، همکاری کنم. شاید مهم‌ترین اتفاقی را که از زمان ورودم به این روزنامه به یاد دارم زمانی باشد که پس از ۶سال از انتشار اولین نسخه این نشریه، خبر رسید که روزنامه شده است. اتفاقی بسیار مهم برای همکارانمان در این نشریه و اتفاقی مهم‌تر برای پیمانکارانی که می‌خواستند تا به‌صورت روزانه از آخرین اخبار مناقصات و مزایدا ت کشور اطلاع پیدا کنند.

به‌هر حال امیدوارم در سال‌های سختی که مطبوعات کشور می‌گذرانند این روزنامه هم موفق باشد و در این دریای پرتلاطم بتواند بار خود را که همان تنویر افکار عمومی است، به سلامت به مقصد برساند.

دوروزنامه سابق و روزنامه امروزی «مناقصه‌مزایده»

چه خبری زیباتر از چاپ هزارمین نسخه در بهار و چه بهاری نیکوتر از این، سال‌های اندک به نظر می‌رسند اما راهی دشوار بود و سنگین، از روزهایی که سنگ بنای تلاشی همگانی دو شادوش مدیر مسؤول و سردبیر روزنامه گذاشته شد. آن روزها، ناخواسته بیم و امید در همه دیده می‌شد. تقریباً ۸ سال پیش بود که آغاز گر کار سخت‌مان شد و حال هزارمین چاپ روزنامه با همه شادی‌ها و غم‌ها و کمبودها و فرصت‌ها پیش‌روی ماست و همگی م‌رهون محبت تمام همکاران است شاید عکس صفحه اول روزنامه نشانگر تلاشی حال و هوای مجموعه دوروزنامه سابق و روزنامه امروزی «مناقصه‌مزایده» باشد، فر خنده باد... همدلی

ناصر بهزادفر

بلبلی گفت به گل وصل تو خواهم، گشتا

نا امید بر در من چون تو هزار آمد و رفت!

علی قره‌داغلی

برخی از نکات مهم در

تنظیم قرارداد های بین المللی – ۱

یکی از مباحث بسیار مهم در تجارت بین الملل تنظیم و انعقاد قراردادهای تجاری بین المللی است. قراردادهای تجاری بین المللی متضمن ۳ اصطلاح «قرارداد»، «تجاری» و «بین المللی» است. قرارداد به توافق الزام آور اطلاق می شود که روابط دو یا چند طرف را تنظیم می کند. این روابط می تواند در زمینه خرید و فروش، اجاره، رهن، ضمانت، اعطای تسهیلات مالی و امثال آن باشد. قرارداد تجاری به آن دسته از قراردادها اطلاق می شود که برای مقاصد کسب و کار و رفع نیازهای تجاری منعقد می شود. قراردادهایی که برای رفع نیازهای شخصی منعقد می شود قراردادهای مصرف کننده نامیده شده و از حیطه بحث خارج است. شایان ذکر است که در اینجا قرارداد های تجاری در مقابل قراردادهای مدنی – به نحوی که در برخی از نظام های حقوقی مثل فرانسه تمایز پیدا کرده است – قرار ندارد و بنابراین اگر قراردادی برای مصارف شخصی و خانوادگی نبوده و هدف از انعقاد آن کسب و کار و تحصیل درآمد باشد، مشمول قرارداد های تجاری است. قید بین المللی مبین این امر است که طرفین قرارداد در فراسوی مرزها یا یکدیگر معامله می کنند و یا مقرر است که قرارداد در فراسوی مرزها به اجرا در آید. قراردادی که در داخلی کشور منعقد و اجرا می شود، قرارداد داخلی تلقی شده و از حیطه بحث خارج است. قراردادهای تجاری بین المللی انواع بسیار متنوعی دارد که در رأس آن ها قراردادهای خرید و فروش کالا و خدمات قرار دارد که به موجب آن مواد، وسایل، تجهیزات، ماشین آلات، خدمات فنی و مهندسی و غیره مورد خرید و فروش واقع می شود. قراردادهای حمل و نقل، بیمه، ارایه تسهیلات مالی، اعطای نمایندگی تجاری، توزیع بین المللی، اعطای مجوز بهره برداری (لیسانس)، همکاری های فنی و تولیدی، مشارکت در سرمایه گذاری، ساخت، بهره برداری و واگذاری، انواع روش های تجارت متقابل از دیگر قراردادهای مهم بین المللی است که به طور گسترده در تجارت بین الملل مورد استفاده قرار می گیرد. قراردادهای بین المللی از جهات گوناگونی با قراردادهای داخلی توغیر می کنند.

در اینجا برخی از نکات مهم تنظیم و انعقاد قراردادهای بین المللی بیان می شود.

۱) تهیه پیش نویس اولیه

در تنظیم و انعقاد قراردادهای بین المللی اولین گام تعیین اهداف و نحوه رسیدن به آن می باشد. برای رسیدن به اهداف مورد نظر، قرارداد ابتدا باید طراحی شده و سپس بر اساس آن پیش نویس قرارداد تهیه شود. پس از تعیین چهارچوب کلی قرارداد، معمولاً یکی از طرفین وظیفه پیدا می کند که پیش نویس اولیه قرارداد را برای مذاکرات قراردادی تهیه نماید. علی رغم این که تهیه پیش نویس کار سخت، حساس و هزینه بر است، بسیاری از طرف های خارجی ترجیح می دهند که این وظیفه را متقبل شوند. از طریق تهیه پیش نویس، تهیه کننده موضوعاتی را که یاد مورد مذاکره قرار گیرد را مشخص می کند و عمل کنترل مذاکرات را به دست می گیرد. تهیه کننده هم چنین آهنگ مذاکرات را با کلمات و عباراتی که خود انتخاب کرده تعیین می کند. از این طریق دخالت طرف دیگر در طرح موضوعات جدید محدود می شود، زیرا اصولاً طرف دیگر سعی می کند تنها نسبت به موارد مطرح شده در پیش نویس اظهار نظر نماید تا این که مسایل جدیدی را به پیش نویس اضافه نماید. به طور خلاصه کسی که پیش نویس اولیه را تهیه می کند بهتر مطالب مورد نظر خود را در قرارداد می گنجاند و حتی در صورتی که پیش نویس اولیه در طول مذاکرات تعدیل شود، باز مباحث اصلی حول و حوش همان ساختار و مفاهیمی است که ابتدا در پیش نویس مقرر شده است. در تهیه پیش نویس اولیه، بهره مندی از قراردادهایی که سابقاً در همان موضوع یا مشابه آن منعقد شده بسیار ضروری است. قراردادهای نمونه نیز به خصوص آن هایی که توسط سازمان های بین المللی و یا شرکتهای معظم تهیه شده بسیار مفید هستند. از طریق مطالعه و بررسی قراردادهای نمونه فرد می تواند متوجه موضوعاتی شود که باید در قرارداد گنجانده شود و نباید از آن غافل بود. البته همان طور که در بالا گفته شد، استفاده از قراردادهای استاندارد و نمونه باید با احتیاط انجام گرفته و دقیقاً با شرایط حاضر تطبیق داده شود.

شرایط نابرابر حقوقی در قراردادهای پیمانکاری و تبعات زیانبار آن – ۱

مر تفضی بنی احمد – شرایط عمومی پیمان، یکی از اسناد مهم و جزو لاینفک قراردادهای پیمانکاری است که دولت در دهه ۴۰ آن را تهیه و به قراردادهای پیمانکاری منضم کرد که هم اکنون نیز ادامه دارد و کارفرما، پیمانکار و مشاور مکلف است طبق مفاد آن عمل کند. مفاد شرایط شامل ۵ فصل است؛ فصل اول تعریف مفاهیم، فصل دوم تأییدات و تعهدات پیمانکار، فصل سوم تعهدات و اختیارات کارفرما، فصل چهارم تضمین های پیمانکار، پرداخت صورت وضعیت ها و تحویل کار و فصل پنجم حوادث قهری، فسح و ختم پیمان به نوعی یک نظام و ساختار مدیریتی برای اجرای طرح های آبادانی را برای عوامل دخیل در احداث طرح مشخص می کنند و کلیه امور مربوط به طرح را پوشش می دهند که از آن جمله می توان زمان شروع یک فعالیت یا کار، نوع فن آوری یا روش اجرای کار، نظارت بر کیفیت کار و مصالح به کار رفته، تحویل گرفتن کار انجام شده و نیز تبیین حدود اختیارات و مسؤولیت های هر کدام از عوامل ذی ربط در طرح، روش حل اختلاف بین آن ها و تسویه حساب نهایی بین پیمانکار و کارفرما نام برد.

مفاد شرایط عمومی پیمان در یک وضعیت آرمانی و بدون ایراد باید راهکارهایی به دست دهد که طرح مورد اجرا به روال صحیح در مدت زمان پیش بینی شده قبلی، با کیفیت و معیارهای مورد قبول، در حداقل زمان و با نازل ترین قیمت انجام شود. در انشای مواد مختلف آن لازم است اصول و موازین حقوقی و مدنی برای طرفین قرارداد لحاظ شود؛ به طوری که طرفین قرارداد از امکانات لازم مطابق با موازین عرف جامعه، در مواجهه با مسایل کاری، مشکلات مالی، حل و فصل اختلافات و احقاق حق خود بر خوردار باشند.

شرایط عمومی پیمان موجود به نحوی تنظیم نشده که برای پیمانکار شرایط و امکانات برابر یا طرف دیگر قرارداد – یعنی کارفرما – از بابت دستیابی به حقوق واقعی و استحقاقی خود مهیا سازد.

قرارداد پیمانکاری برای اجرای یک طرح در نوع خود، یک نوع قرارداد خرید خدمات محسوب می شود و خریدار یا متقاضی که در قرارداد کارفرما نامیده می شود و پول در اختیار اوست، در هنگام عقد قرارداد، مختار است که نظریات و سلیقه های شخصی خود را در شرایط قرارداد اعمال کند. در این بررسی، تحلیل کم و زیاد بودن میزان اختیارات و وسعت حوزه های تحت شمول آن برای طرفین قرارداد مورد نظر نیست؛ بلکه موضوع بحث ما بررسی شرایط حقوقی نابرابر در حیطه های عملیاتی، اقتدار کاری و مشارکت در کارهای کارشناسی در فرآیند اجرای طرح است. این عدم تعادل در شرایط حقوقی نابرابر در حیطه های عملیاتی، اقتدار کاری و مشارکت در کارهای کارشناسی در اجرای فرایند اجرای طرح است. این عدم تعادل در شرایط حقوقی، به ویژه در

زمینه کارهای کارشناسی برای کشف حقایق مربوط به پیشامدهای غیر عادی در طول اجرای عملیات، ضمن این که مانع دست یابی مجری عملیات (پیمانکار) به حقوق حقه خود می شود، تبعات زیان باری نیز برای سلامت طرح در بر دارد.

۱. نابرابری حقوقی در شرایط عمومی

پیمان کاربر بر قراردادها

این نابرابری ها عمدتاً موارد زیر را شامل می شود:

۱-۱ عدم تعادل بین میزان اختیارات و مسؤولیت های هر یک از طرفین قرارداد

ایجاد تعادل بین میزان اختیارات و مسؤولیت های واگذار شده، مهم ترین راهکار

برای برقراری روال آرام و طبیعی برای پیشرفت کارهاست و در شرایط عمومی پیمان موجود که تحت تأثیر شرایط و وضعیت اجتماعی زمان تدوین خود تهیه گردیده است و به دلیل عدم بازنگری های منظم ادواری با شرایط روز تطبیق ندارد، موارد متعدّد از این عدم تعادل دیده می شود؛ برای مثال به مفاد مواد (۱۱)، (۱۸) و (۲۰) در مورد اختیارات وسیع مشاوره و کارفرما در خصوص اخراج کارکنان پیمانکار و نیز تعیین منابع تهیه مصالح بدون قبول مسؤولیت های ناشی از عواقب آن، می توان اشاره کرد.

در بند (ط) از ماده (۱۷) شرایط عمومی پیمان، اختیاراتی به

مشاور یا نماینده او در دفتر نظارت داده شده که می تواند هر کدام از کارگران پیمانکار را که بنا به تشخیص او دارای صلاحیت اجرای کار نیستند، از کارگاه اخراج کند و پیمانکار نیز حق استخدام مجدد آن ها را ندارد. در این بند تصریح شده که اجرای این کار هیچ گونه حقی برای پیمانکار ایجاد نمی کند. مفاد این بند، مسؤولیت کامل پیمانکار را در زمینه انجام دادن کار خدشه دار می سازد.

هم چنین در بند (ز) از ماده ۱۸ آمده است که اگر ضمن کار معلوم شود رییس کارگاه قادر

به انجام وظایف خود نیست، مهندس مشاور با درک دلیل، تعویض او را از پیمانکار درخواست خواهد کرد. پیمانکار نیز مکلف است طرف مدت یک ماه شخص واجد صلاحیت دیگری را که مورد قبول مشاور باشد، معرفی کند. در اینجا منظور از عدم توانایی سرپرست کارگاه در انجام دادن وظایف خود باید به طور عمده در محدوده های مدیریتی باشد؛ زیرا میزان تحصیلات، تخصص و تجربه او حتماً در زمان معرفی به مشاور در ابتدای کار مورد تأیید قرار گرفته است. مسایل مدیریتی و روابط اجتماعی از جمله اموری هستند که معیار مشخصی برای محک زدن افراد با آن ها وجود ندارد. فقط در طول زمان با بررسی روش های کاری فرد و نیز نتایج تصمیمات مهمی که اتخاذ کرده، ضعف و یا قوت مدیریت او آشکار می شود.

در این که شخص سرپرست کارگاه که مهره مهمی در طرح است، اگر ضعف مدیریت داشته باشد باید تعویض گردد، شکی نیست؛ ولی این کار باید به گونه ای صورت پذیرد که به حیطه اختیارات طرفین قرارداد در زمینه حدود مسؤولیت هایشان صدمه ای وارد نشود.

در توضیح مطلب فوق لازم است اشاره شود که در ماده ۱۸ بند الف شرایط عمومی پیمان تصریح شده که پیمانکار مسؤولیت کامل حسن اجرای کارهای موضوع پیمان را طبق اسناد و مدارک پیمان به عهده دارد. عهده دار بودن مسؤولیت کامل بیان گر این مطلب است که باید اختیاراتی در خور این «مسؤولیت کامل» برای مجری عملیات وجود داشته باشد در صورتی که این گونه نیست.

مهم ترین عواقب ناشی از نابرابری در میزان مسؤولیت ها نسبت به اختیارات داده شده، عدم برقراری حاکمیت قانون در محیط کار است. این حاکمیت در مقابل تسلط فردی مطرح می گردد و برای سلامتی محیط کار بسیار مضر است. افراد از جنبه اخلاقی، روانی، قدرت تشخیص و حساسیت های فکری و روانی با یکدیگر متفاوت هستند و در رویارویی با وقایع در برخوردهای سلیقه ای دارند و چنانچه ضوابط مشخص، منطقی و متعادل وجود نداشته باشد، قضاوت های فردی در بیش تر موارد نتایج غیراصولی به دست می دهند.

۱-۲ نابرابری در اعمال مقررات انضباطی یا جبرانی در مورد طرفین قرارداد

مسایل مالی و اعتباری، از جمله مسایلی هستند که ممکن است برای هریک از طرفین قرارداد، در حین اجرای طرح پیش آیند. این مشکل بیش تر برای پیمانکار، به صورت کمبود نقدینگی برای تأمین هزینه های جاری، تهیه مصالح و پرداخت تعهدات مالی به پیمانکاران جزو بروز می کند که در صورت استمرار منجر به عقب افتادن کارها نسبت به برنامه زمان بندی می گردد. این تأخیر در کار که مسلماً در بررسی های مربوط به تأخیرهای اجرای طرح، از تأخیرهای غیرمجاز محسوب می شود، بر اساس بند ب از ماده ۵۰ جرایم تأخیر به پیمانکار تعلق می گیرد. علاوه بر این، پیمانکار از دریافت تعدیل کامل نیز در این فاصل زمانی محروم می شود که در مجموع رقم بسیار زیادی خواهد شد. افزون بر موارد پیش گفته پیمانکار از جهت حفظ موفقیت و وجهه کاری خود و نیز داشتن حسن روابط با کارفرما، فشار زیادی را تحمل می کند و برای جلوگیری از هر گونه خسارت ها – که به طور کلی ناشی از کمبود نقدینگی است – چاره ای جز استقراض از منابع بانکی یا منابع آزاد با بهره های سنگین ندارد. در مقابل باید دید اگر چنین مسأله ای درخصوص کمبود نقدینگی برای کارفرما رخ دهد چه روشی را در پیش خواهد گرفت.

منبع: مجلس و پژوهش، سال ۱۰، شماره ۳۹

۸۸۴۷۵۷۹۰
(داخلی ۱)

جهت درج آگهی های خود با ما تماس بگیرید

دومرحله ای

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی

شرکت پالایش گاز پارسیان در نظر دارد از طریق مناقصه عمومی نسبت به تامین اقلام ذیل اقدام نماید، لذا از متقاضیان واجد شرایط دعوت می شود حداکثر ظرف مدت ده روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم نسبت به اعلام آمادگی اقدام نمایند. ضمناً جهت کسب اطلاعات تکمیلی می توانید به سایت **WWW.NIGC-PARSIAN.IR** مراجعه نموده و در صورت نیاز با تلفن ۰۷۸۲۵۱۱۲۷۱۰-۰۷۸۲۵۱۱۲۷۰۷ و تلفکس ۵۱۱۲۷۰۵-۵۱۱۲۷۰۵-۶۵۲۴۷۳۳-۰۷۸۲ تماس حاصل فرمایید.

الف: مناقصه گزار: شرکت پالایش گاز پارسیان / استان فارس - شهرستان مهر.
ب: موضوع مناقصه:

ردیف	شماره تقاضا	شرح تقاضا	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)
۰۱	۸۹۴۰۲۴۳/ M-۸۹۴۰۲۴۴	INSTRUMENT FITTINGS AND ACCESSORY “SWAGELOK” جزئیات تقاضا در وب سایت پالایشگاه	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰

ج: شرایط متقاضی:

۱. داشتن تجربه کافی و مرتبط در مورد تولید/فروش اقلام موضوع مناقصه.

۲. توانائی تدوین ضمانتنامه بانکی شرکت در مناقصه از بانک های مورد تأیید بانک مرکزی به میزان یاد شده در جدول فوق و یا واریز نقدی به حساب پالایشگاه گاز پارسیان .

۳. ارائه پیشنهاد بصورت ریالی و ارزی – ریالی مجاز می باشد.

۴. توانائی تهیه و تسلیم ضمانتنامه انجام تعهدات به میزان ۱۰% کل مبلغ پیشنهادی از بانک های مورد تأیید بانک مرکزی (در صورت برنده شدن در مناقصه) و یا واریز نقدی به حساب پالایشگاه گاز پارسیان .

۵. هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.

۶. اسناد حداکثر ۱۰ روز پس از آخرین مهلت اعلام آمادگی مناقصه گرها از طریق (پست) به آدرس آنها ارسال می گردد.

۷. محل گشایش پاکات، کمیسیون مناقصات شرکت پالایش گاز پارسیان می باشد که زمان آن متعاقباً اعلام می گردد.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز پارسیان

نوبت دوم

آگهی مناقصه

شهرداری سنجان در نظر دارد به استناد

مصوبه شورای اسلامی شهر نسبت به انتخاب

پیمانکار واجد شرایط جهت اجرای فاز یک

طرح مجتمع بدر فیجان محوطه سازی

بر اساس فهرست بهای ابنیه سال ۸۸ و طرح

موجود از طریق برگزاری مناقصه کتبی اقدام

نماید لذا از کلیه متقاضیان دعوت می گردد

پس از انتشار آگهی نوبت دوم جهت بازدید از

محل دریافت و تحویل اسناد حداکثر تا سی ام

فروردین ماه سال ۹۲ به امور قراردادهای

شهرداری سنجان مراجعه نمایند.

روابط عمومی شهرداری سنجان

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

(یک مرحله ای) فروردین ماه ۱۳۹۲

شرکت شهرکهای صنعتی استان زنجان (مناقصه گزار) در اجرای قانون برگزاری مناقصات در نظر دارد مورد درج شده به شرح جدول ذیل را با مشخصات و شرایط تعیین شده از طریق مناقصه عمومی (یک مرحله ای) به شرکتهای خدماتی دارای صلاحیت و مجوز از اداره کار و امور اجتماعی واگذار نماید. لذا از کلیه شرکتهایی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند دعوت می گردد جهت خرید اسناد مناقصه از تاریخ ۱/۱۸/۹۲ تا تاریخ ۱/۲۲/۹۲ در ساعات اداری روزهای غیر تعطیل به واحد قراردادهای این شرکت مراجعه نموده و پیشنهادات خود را نیز از تاریخ ۱/۲۴/۹۲ تا پایان وقت اداری مورخ ۱/۲۰/۹۲ به واحد دبیرخانه این شرکت تسلیم و رسید اخذ نمایند. ضمناً زمان بازگشایی پاکات روز یکشنبه ساعت ۱۶ بعد از ظهر مورخ ۱/۲۰/۹۲ می باشد.

ردیف	عنوان	مبلغ برآورد (ریال)	قیمت اسناد (ریال)	منبع تامین اعتبار	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	مدت پیمان
۱	امور حمل و نقل، ارائه خدمات عمومی، نظافت و نگهداری شهرکهای صنعتی استان و ساختمان مرکزی	۳۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	داخلی	۳۵,۲۰۰,۰۰۰	۱۱ ماه

■ ضمناً نوع تضمین شرکت در مناقصه به صورت ضمانتنامه بانکی یا واریز نقدی (که شرح باز پرداخت آن در اسناد مناقصه آمده است) و یا اوراق مشارکت به مبالغ اشاره شده قابل قبول می باشد.

■ جهت خرید اسناد بایستی قیمت اسناد به شماره حساب ۲۵۶۷۲۵۰۵۹۱ با شناسه ۶۸۵۰۳۰۳۰۹۱ بانک ملت شعبه خیابان خرمشهر (قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت) بنام شرکت شهرکهای صنعتی استان زنجان واریز و با در دست داشتن فیش بانکی و معرفی نامه به واحد قرارداد ها مراجعه فرمایید.

■ نشانی مناقصه گزار: زنجان – خیابان خرمشهر – بالاتر از میدان هنرستان – روبروی پارک میثم تلفن تماس: ۴-۲۳-۷۲۷۰۰

معاونت برنامهریزی، پشتیبانی و منابع انسانی شرکت شهرکهای صنعتی استان زنجان

آرامش دریایی

وقتی دلت مثل دریاست می‌توانی به آفق‌های آبی دریا خیره شوی و چون برنده‌ای سپیدروی فارغ از هر ناهم‌رسانی به پرواز درآیی و در ساحل آرامش بهار گام برداری....

تنگ آبرود، عکس: آرمینا زحیر

ادبیات کودک ونوجوان در سالی که گذشت

سال بحران کتابخوانان کوچک!

سطح کلان مدیریت فرهنگی جامعه برمی‌گردد. فرهنگ و ادبیات در کلیت جامعه ماسمغول‌اند و ادبیات کودک به طریقی آولا مغفول تر. در جامعه‌ای که اولین بحران‌های اقتصادی خود را در بودجه‌های

فرهنگی نشان می‌دهد، بیش از این هم نباید متوقع بود؛ بنابراین تاامام ماندن بسیاری از پروژه‌ها دور از انتظار نیست.

این مترجم در ادامه نقدی را نیز متوجه پروژه «رمان نوجوان امروز» کانون پرورش فکری کودک‌گان و نوجوانان کرد و گفت: برخی از هزینه‌های جانبی این طرح را می‌توان کاهش داد. برنامه‌های دیدار با مخاطبان می‌تواند کم‌هزینه‌تر باشد، به ویژه که

اصل بودجه و کمبود آن باعث شده است که ظاهراً کتاب‌های‌شان علاقه‌مندند، وارد عمل شود و به این ترتیب مغری برای نشر آثار نویسندگان و مترجمان فراهم شود، اما هیات‌مدیره با استناد به مصوبه چند سال پیش که اولویت انتشارات انجمن را به آثار

نظری اختصاص می‌داد، از این کار سر باز زد. او هم چنین گفت: درست است که اولویت انتشارات انجمن به نشر آثار نظری اختصاص دارد، اما این در زمانی است که خود انجمن به واسطه توان مالی با بهره‌گیری از اسپانسرهای مالی در زمینه نشر آثار اقدام کند. اما امروز که بحران نشر دامن گیر جوانان است، چه طرحی بهتر از طرح بهروز کیا

نشر آثار اقدام کند. اما امروز که بحران نشر دامن گیر جوانان است، چه طرحی بهتر از طرح بهروز کیا می‌تواند این بحران را پشت‌سر بگذارد؟ براساس این طرح، مؤلف و مترجم علاقه‌مند خود هزینه نشر را پرداخت می‌کرد و در این راستا برای انجمن نیز درآمزی می‌شد.

اگر از این سخن به واسطه اتکا به این که براساس آیین‌نامه انجمن، اجازه چاپ آثار پژوهشی به بخش نشر این نهاد مدنی داده شده است، بگذریم، سخنان اقبال‌زاده دارای نکات دیگری هم بود.

او به کارهای خوب تألیفی و ترجمه‌یی در حوزه نشر کشور نیز اشاره کرد و گفت: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه رمان نوجوان

امروز و با طرح‌های نوین دیگر خود و نیز چاپ آثار پژوهشی در این سال خوش درخشیده است، اگرچه به نظر می‌رسد در حوزه پژوهش و چاپ آثار نظری تأخیرهایی داشته است. این باعث تأسف است. البته این نقد متوجه مدیریت کانون نیست و به

البته این مشکل فقط دامنگیر من نیست؛ بلکه اغلب ناشران و نویسندگان از این معضل رنج می‌برند، این در حالی است که اگر به تعداد مدرسه‌های راهنمایی در ایران کتاب‌های مورد تأیید من از سوی وزارت آموزش و پرورش تنها یک نسخه خریداری می‌شدند، تیراژ کتاب‌ها یک میلیونی بود. اما این طور نیست. جمعیت مخاطب ما بالااست، اما

کتاب‌ها به‌دست آن‌ها نمی‌رسد.

این نویسنده تأکید کرد: در فرانسه و کشورهای اسپانیولی‌زبان به دلیل جمعیت بالای مخاطب، نویسنده تأمین می‌شود. اما وقتی تیراژ کتاب‌های ما ۲۰۰۰ نسخه است، چند درصد از پشت جلد قرار است به یک نویسنده تعلق گیرد تا او بتواند زندگی خود را تأمین کند؟ من معتمد ترجمه برای جامعه ضروری است. وجود آثار خوب در ادبیات کودک و نوجوان به رشد ادبیات کودک ما کمک می‌کند. هر نویسنده‌ای تجربه خود را در آثارش جلوه‌گر می‌کند و ترجمه آن‌ها به ما کمک می‌کند تا در جریان فرهنگ‌های دیگر قرار بگیریم.

جهانگیریان گفت: آن‌چه مهم است، تناسبی است که الزاماً باید در بحث ترجمه و تألیف وجود داشته باشد؛ تناسبی که متأسفانه در جامعه ما وجود ندارد. بنابراین در حال حاضر در مقابل هر یک اثر تألیفی قریب ۱۰۰ کتاب ترجمه‌یی وجود دارد و همین است که باعث شده ما در عرصه فرهنگ مصرف‌کننده باشیم.

او در ادامه تأکید کرد: علت این امر این است که ما در این زمینه متولی خاصی نداریم. همه ناشران خارج از ادبیات ایرانی استقبال می‌کنند، بنابراین مشکل ما کمبود مخاطب در فراسوی مرزها نیست؛ مشکل ما نداشتن متولی است.

اما بیان این مشکلات به معنی سیاه‌نمایی و نگاه صرفاً منفی اهل قلم ادبیات کودک و نوجوان نیست؛ چنان‌که علی‌اصغر سیدآبادی با تأکید بر این که نکته‌های مثبتی هم در سال گذشته در حوزه نشر کتاب کودک دیده شده است، گفت: راه‌اندازی فهرست و جایزه لاک‌پشت پرنده اتفاق مثبتی بود، چرا که برخلاف سایر جایز، جهت‌گیری آن صرفاً مخاطب‌محور بود و توجه به مخاطبان طبیعی که در کتاب‌فروشی‌ها کتاب می‌خرند.

وافزود: لاک‌پشت پرنده فهرستی از کتاب‌های ارزشمند است که به‌صورت فصلی پس از داوری کتاب‌های هر فصل تدوین می‌شود و جشن امضایی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: جلیل قنادزاده | سردبیر و مدیر اجرایی: علی قره‌داغلی

مناقصه مزیده

www.2rooznameh.com

مدیر بازرگانی: مریم عسگری | مدیر هنری: آرش روشنگر

رایانکار مدیر اجرایی: lemonaqeseh@gmail.com | رایانکار سردبیر: mozayedeht@gmail.com

رایانکار روابط عمومی: info@2rooznameh.ir | رایانکار تحریریه: emonaqeseh1@gmail.com

نشانی: تهران، خیابان مطهری، بعد از چهارراه سپهرودی، پلاک ۸۴، طبقه ۴، واحد ۸

تلفن: ۷۷۶۴۲۴۹۱ و ۸۸۴۲۵۷۹۰۰۲ | نوع: تهران، راه‌زندی | اینوگرافی و چاپ: روزناب

چاپ مقالات و نظرات در این نشریه به معنای تأیید یا رد آن مطالب نبوده و «مناقصه‌مزایده» دارای مشی مستقل خود می‌باشد.

در شهر

چهارمانی‌نیازمند مشاوره ژنتیک هستیم؟

۹۵ درصد از بیماری‌های

ژنتیکی امروز قابل درمان است، اما مسأله این است که درمان این واقعه باید اندکی قبل از وقوع انجام شود. «مشاوره ژنتیک» قبل از ازدواج، قبیل از بارداری و در زمان بارداری به فرد کمک می‌کند که از بیماری‌های ژنتیکی کاملاً در امان بماند یا در صورت مشکوک بودن، درمان بیماری را شروع کند. به گزارش ایسنا،

در تعریف مشاوره ژنتیک آمده

است که فرآیندی آموزشی که به افراد مبتلا یا در معرض خطر کمک

می‌کند تا طبیعت اختلال ژنتیکی (بیماری وراثتی) و نحوه انتقال آن را

بشناسند و موضوعات مرتبط با درمان این بیماری‌ها و تنظیم خانواده را

بهمتر درک کنند.

زمانی احتیاج به مشاوره ژنتیک است که زن به هنگام زایمان ۳۵

سال داشته باشد، هر یک از زوجین از نوعی اختلال مادرزادی رنج

ببرند و یا دارای سابقه خانوادگی سندروم داون، عقب‌ماندگی ذهنی،

سیستیک فیبروز ریس، اسپینا بیفیدا، ضعف عضلانی دوشن، اختلالات

خونریزی دهنده، مشکلات استخوانی، کوتولگی، سرعت و نقایص

مادرزادی قلبی یا کوری باشند.

این که هر یک از زوجین دارای سابقه خانوادگی ناشنوایی ارثی

باشند، به این علت که آزمایش پیش از تولد می‌تواند به شناسایی

ناشنوایی مادرزادی کمک کند و به والدین در کادر پزشکی این فرصت

را بدهد که فوراً این مشکل را تشخیص دهند، از دیگر مواقعی است که

نیاز به مشاوره ژنتیک قبل از ازدواج است.

خویشاوند بودن زوجین با یکدیگر، سقط خود به خودی مکرر ۳

مرتبه یا بیش‌تر در زن و این که هر یک از زوجین سابقه نوعی کم‌خونی

(کم‌خونی سلول داسی شکل و تالاسمی) داشته باشند نیز احتیاج به

مشاوره ژنتیک قبل از ازدواج را الزامی می‌کند.

این که مرد بیش از ۴۰ سال سن داشته باشد، به این علت که

اطلاعات پزشکی نشان می‌دهد احتمال این که پدر ۴۰ ساله یا مسن‌تر

صاحب فرزندسی با نوعی اختلال مادرزادی شود، زیاد است، از دیگر

مواقعی است که انجام مشاوره‌های ژنتیکی قبل از ازدواج را ضروری

می‌کند.

۳نوع مشاوره ژنتیک را می‌توان تعریف کرد. مشاوره ژنتیک قبل از

ازدواج، قبل از بارداری و حین بارداری که تعریف مشاوره ژنتیک قبل

از ازدواج که بیش‌ترین رواج را در ایران دارد، به افرادی ارایه می‌شود

که قصد ازدواج دارند و در عین حال نگران ابتلای فرزند آینده خود به

بیماری ژنتیکی هستند.

به علاوه مشاوره‌های ژنتیک قبل از ازدواج به افرادی توصیه می‌شود

که در غربالگری قبل از ازدواج، تالاسمی ناقل تشخیص داده می‌شوند

و یا به هر دلیل از سوی مراکز بهداشتی درمانی در خطر ابتلای نسل بعد

به بیماری‌های ژنتیک هستند.

در تعریف مشاوره ژنتیک قبیل از بارداری نیز آمده است که

خانواده‌های دارای فرزند مبتلا به بیماری‌های ژنتیکی که نگران ابتلای

فرزند خود به بیماری ژنتیکی هستند و یا یکی از والدین به یک بیماری

ژنتیک یا سیستمیک مبتلا هستند، باید به این مشاوره توجه کنند.

به علاوه در مشاوره ژنتیک قبیل از بارداری، به زوجینی که مبتلا

به سقط مکرر یا ناباروری هستند نیز توصیه می‌شود قبل از اقدام به

بارداری بعدی، به متخصص ژنتیک مراجعه کند.

گفتنی است، منظور از مشاوره ژنتیک حین بارداری نیز این است

که در هفته‌های مشخص بارداری، مشاوره‌ها و در ادامه آزمایش‌هایی

برای مادر و فرزند لحاظ شود که با انجام آن‌ها، نقص‌های احتمالی در

روند رشد نوزاد و حتی اختلالات ژنتیکی که پدر و مادر از آن‌هایی اطلاع

بده‌اند، مشخص می‌شود، اگر این آزمایش‌ها در زمان مناسب انجام

شوند، در زمان مشکل جنین، مجوز سقط جنین صادر می‌شود.

شاعرانه

محمدعلی نوروزی

بهارانه

وقتی بهار همه‌همه می‌کرد

خزان با پشتوارهای دروغ

چشمان خیس را

ترک گفت

نیوش

سعدی

افسوس‌نخورم

طاعنان بزهر گمهر را طمنه زند که چرا

بلی سخن می‌گویی؟

پاسخ داد: از این

در گفتن درنگ دارم

که ببندیشم چه گویم

تا افسوس نخورم که چرا گفتم!

تلخند

سین‌مثل‌سوتی

قبل از تعطیلات فکر می‌کردیم که برای سرگرمی روزای تعطیل عید چه گلی به سرمون بزنیم که از قضا از اینور و اونور شنیدیم که قراهِ تلویزیونمون به تخم دوزرده بده و سرمایه‌های نمایش خودشو دست چین کنه و طیق معمول مردم هم خوب‌ترین اونوارو انتخاب کنن تا بینیم چه تلویزیون برپاری داریم و کار خدا سرگرمی ما هم جور شد و شدیم بیننده پر و پاقرص این برنامه و دیدیم که چه خبط و گناهی از ما سر زده که فکر می‌کردیم تلویزیونمون به جورایی...

و اصلاً... خدا مارو با این همه ویژگی‌های خاص... چه سوتی ای!؟

سرچراغی

یارون

کاسه‌های بی‌آجیل

امسال تاویل سال تحویل روز دِن، همگی مثل کسایی که توصف مسابقه دو یا بساده‌بودن شروع به استارت کردن و به طرف خونه بزرگ‌تر هجوم بی‌سابقه‌ای بردن و افعال این همه شور و شوق برای دیدن بازی‌دنی‌ای عید توصیف‌شدنی بود و حکایت از اوضاع روحی روانی خوب مردم داشت مخصوصاً برای ما آدمای سیاه‌منه که فکر می‌کردیم اونقدر حال و روز جیبا خرابه که کسی حال و حوصله دیدنی و از این حرفا روندار، ما هم بر اینکه از بقیه عقب‌مونیم به دفعه یاد ننه جونمون افتادیم و شروع به دویدن کردیم، وقتی با عیال و بچه‌ها به خونه ننه‌بر گر رسیدیم به درسته خوردیم و به اعلان جلو چشمون سبز شد که امسال از پذیرفتن هر گونه مهمون اعم از خودی و غیر خودی معذوریم... کوشی رو برداشت گفتیم ننه جون کاسه آجیل‌مون رو با خودمون آوردیم... در باز شد، کاسه‌های آجیل رو پهنش نشون دادیم اون‌ها رو گرفت و گفت برین در رو بست... همه چی آروم‌ها!